

አመት 1 ሃልቂ 1

ሰመን 2007

ድል ሸሐን

ኤድሚንቶን አልበርታ ከነዳቤ ወቅቲ ወቅቲቤ ቱጫት

VOLUME 1 Number 1

ሴፕቴምበር 2007

ሐረርጌይ ኩም ሲንኒ አግድሮት 2007

ሐረርጌይ ታሪኽ ዘገሀ ዋ ቡኡር እስታዞ እስከሀድ ጥንቲ ፍኹብትያች ኩቱብቲ ሁጃችቤ አልመምሰርዝዩ በጄህ ደፍደፍቲ ይብቀንዛልነቱው የቀናል። ሐረርጌይ ሀፍቲዜቤ እላ አሽእ ዛልቲበ ዝሀርሺ ዋ ዝሀራሺነት ዝሰላም ዋ ዝቂያመ ዝሸኝእ ዋ ዝኢማን ታሪኽዜው የበሰሉመ ታሪኽ ሁጅጅሌ ዘግ ዋ ፈህቤ የቀርቡሉነኩተ ሀረርጌይ ወልዳችዜቤ ኒቅባነ።

ሐረርጌይሌ ቆጥ ጌይ ዝቱ ሐረርጌይ መጋቢ ዩ አያም ዋ ዩ አመት ተኤሰሰቲሌ ከስተንቤ ዝትቆጩ አያም አይንበርማም አብዘህ ታሪኽ ኡሱአት 1200ቤ ዘይእነሰ ሰንኒ ሀሌቤ ይትካህላሉ። ዩው እድዴቤ የረግዚኩተ ናሻመ

አመትዚኛ ዚሐረር ሚሊኒየም ላረኡው ዚአድዳተቃጠርት ኪሰሆት

ሀፍቲዝነ ኩፎኝ ኑርዳነ።

ጁላይ 2006 ሚላዲ ቶሮንቶቤ ሐረሪያች ዝነሰኦ ሙርቲቤ ይትኹተልዛል ሐረሪያች መዳበያ ሞይ ሐረር ጌይ መጋቢ ዩኹንኩተ ቆጩን ናረ። ትዩ አሳስቦም 2007 ሚላዲ ሐረሪያች ሞይ ባድንታዊ ባይቲቤ ክላሆት ተኤገላ። ዝሐረሪ ማጥሽራረህቲ ሉሃች (መለሳይ ሉህ፡ሀረር ኮኔክሽን...ወዝተረፈ) አወስትራሊያ ዝሀረሪ ጠባ ራዲዮን ዘልባረ ሀፈርሳ የሊጥዛል ናረ። መትኹተልቤም ሐረር ሙዳይ ገልጌብ ጋር (ፓልቶክ) አርራ ድባየ ታኽ ኻገቲ።

ሉሀ3 ቤ ዩትኹተላላ

ዚኡሰጡእ ሊሀዳኝ	
ኦር መሀጃጃች	2
አሐድነት	4
ጅምጅምቲ ሞ ድምድምቲ	6
ሩህኻድ አለፋው	7
አመት ሃልቂ	10
ኦር መሀጃጃሌ ዚትሰጠ	13
ኮኦት አዳው መትጋበት	15
አው አባድር ሐረሪ ወለባይ	16
ሐረሪ መሀድ ኮንግረስ ዲያስፖራቤ	18

ዚሐረሪ ሁሰኒ ረኢስ ኸንጋ መራድ አብዱልሃዲ ዚሐረሪ ሚሊኒየም ላሻ ንግርቲ

ኩልሉዞቤ አቢስመ ኢቶቢያ ኩም አመ ሰጃ ዝታ ሐረር ኩም ታኝ ስንዜ

ግዲርያ ሙው እናችብህ መግደርሌ እዴቤ ዝትረኸቡ ኸንጋ ወዚራች ወዚር መለስ ዜናዊ፡ ፌዴራል መንግስት ባለስልጣናች ዋ ኢር ቱጭ ኢቶቢያ 5 አፈር ወሰን ሁሰኒ መትሂዳደርቲ ኤቡያችሌ፡ አዝዞኩትዞም እኛብህ እድዴቤ ዝትረኸቡ እስበልበላት ባድ አምባሳደራችሌ ኦርኩተቤ አልለ መገን እልኩተ እዝኒ

አትሂብራኽ። ዝሐረር ዋ ዝኢቶቢያ ኩም አ መ ጥ ሚ ጀ ቤ ይትገደርባዛል ዩ ዝታሪኽ ግዲርያምቤ መትረኸብቤ ንግርቲ መስጠ ነሲብ መግኛቤ ዝትሰመኤኝ ዝቀልብ ተሰቲ ፍዝቤ ዛይድ ሞኽነዞው ሩሂ ዋ ሐረሪ ሁሰኒ መንግስቲ ሱምቤ መግለጥሌ ኡዳኽ።

ሉሀ9 ቤ ዩትኹተላላ

ደለሰ

ኦር መሀጂጃችሉ ዝቅሰጠ ሀዲያ

አኩባሪ ፈለክዝዩው ባድ ዋ አ-መት-ዝዩሉ መዌለሌ ሀፍ ዛዩ ሀረቃችዝናው መራ ሁልሉ ተስ የቲሽመ የፋርሃል። ሜገል ሩህዝና ንብሪው ነትማል ዘላዩቤ አ-መት ቀዲያው ሚዝ ላይ መዴጀዝዩ ዊጅ-አቂያች ሞኽንዝዩው የቀናል። ሂያች አይና እሾታማቸው መትኹተልመ መሌጣት ታ። ስንኒዝዩ ዋ ዝጦሮ ሸሃዳው መትሂበር የትኸሹሜል። ቂይማም ኤላም። ኡሱእ ይትሜዘናዛል ዳይሀዋዝዞሊ ያሻዛል ኦር አታሎትቤን ተ ብላይ መድረሰቤ ዝሰጦ ቡጡስ ጠልሀያ ቁሴቤ አልታም። ሰቡብዞም ምን ሸሃዳ ሀላም አልታወ እቆትዞቤ አላይዞሊ ምን ፋይዳ አሸቤውን ታ።

ጉትቲዝነቤ ይትታወቆዛል ኢትዮ ሐረር ሙዳይ ትሊ ክላሆት ጋናው መኤሰስዩቤን ታ። ሂያች ሀረቃችዝና ምሻ ዛሊቦ ጌይቤ ባድ ክላሆት ትሊ ወቅቲ ህብሪው አሳስ አሹመ ሀፍ ባዩ። አጥጢቤ አጥጢም ዘልቲትዋወቁቤ ዋ ኢን ዋ ኢኑም ዘልትራኡቤን ታ ባድዝና ወልዳቸዮው ትላት ባዩመ ክላሆትዞሊ ለቤክ ዛዩ። ዩ የቀንዛል ሀልግር ተራኦትዝዩ መድዳ ባድ ዋ አ-መት ሞኽነዞን ታ። አሊፍ ባእ ባዩመ ሀርፊ ዝነቀሉቤ። ኡር ዋ ብር ባይቲቤ ዝትፊቀሩቤ ፡ መርመር ዋ መርመር ክልቲላህዱ ሽርሽር ዛዩቤ ዝማንነትዝዩ አስጣን ቱመ ምሻ ዛሊቦ አታይቤ ባድዝዩ አሻራ ሀልቦዩ። ዩ አሻራም ባድ መውደድ ይሎዛልመ አይደቤ ዋ ሙንኩተቤ ዩዲጃሉው ዘዩቆ አይዩ አፊት ዝታ ሀንጉልላ ዛሊ ኡሱእ አቅሊ ዋ ቀልብቤ ይበቅሊዛል ደድን ታ። ዩ

ደድ ዘቃበሮ እሳት ኩታን ታ። ይጠፉሜል። ወቅቲ ክለአገኘ ገንፊል ይላል። ሂያች ሀጂስ ተውሊድ ሀረቃችዝና ክላሆት ጋርዝዩው ከፊቱማ ሐረሪ ዱፋንሊ ጀማቱይ ጀማቱይ ባዩ። ዝሰመአ ዘልሰመአሊ ዩምድዛልቀደ ቀብቀብቤ ኡሱእ ተስማመተ ። ነዲ ኡሱእ ዝገደዳ ዝናር ሀጂስቤ ምን ኑሽ ባይቲቤ ኡጋ ዳንዲ መቃየስ አትኹሻ። ሽኢዞ ልህሙም አልታ። ልምዲ መነሰ። ኹንታች አልመትሚቻቸ ሰብብ ሃጃች ፈጠን ፈጠንቤ ይትከመሉኩታ ሞሽሊ ነሲብ አልሰጣም። እስታዞም ሀደፍዝዩቤ አልኤክሪዩም።

ዩ ዩኩተ እስታዞ ሩሀቅ ኢርቱጭ አወስትራሊያቤ ዛሊ ሀረቃቸም ዝሀረሪ ጠብ ራዲዮንቤ መክለህ አልአቃነኑም። ሰሪሌ ሰሪው በሀርቤም በሀር ክልአትሚጃጃ ሀረሪያችሉ መፈረ ሉኸዝዩው ሚሻ ጋር ዱቅ ያሽዛሊ ናሩ።

ኤቀድ ይገብላው ይሳምታ ዩቅቤ ዝናር ሐረሪ ዱፋኑም ምሻ ዛልባ አታይቤ ዩ ደርመ ሮሪሳቸው ዋትኹ ሀልኹ ክላየ ሚጠቅዝዩቤ መቅናንን ኤገላ። ባድቤ ዛሊ ሀረሪ ኤቡያችዝናም በሪዝዩው ዘግ ዘርዝህ አሹመ ተቁበሉዩ። ዩ ሃለትቤ ባድ ዋ ባድቤ ቃጩቤ ዛልናችሉ የትራዕዛል ድልድላ ቸኸሉ። ሐረር ኩም አመ ወዩኸ ዝኩምታኝ ፈለክ አግድሮት የትዋህብዛል ሀቢዶኝሉ ቀኚት ሀረቅ ሞኽነሉም ፈረኩ።

ሂያች አይነ ቃሊ ዋ ኢሾታም ሀረቃችዝነሊ ትእዝነቤ ምስጋና ነገቢ ሀቅን ታ። ምስጋና መግበእ ሙጥጢም አልታወ

ዝቀበላው ክልመለእን ዝቅበሉ ሚጠቅኹቤ ሀልና ባይቲም ይወጅብበነሀል። ዘቀንአው ፈሪድ ዝቅ በል ዘበለላው ሀደግ ግሪግቢ ንላና።

ዩ ዋጅባቲው መውጠእሊም። አዝዞያች ባድፎኝ ዞሪዱሳ። ክላሆት ጋርዝዩው አማነ ሀደጉቡናን ናርመ ዋርድያ መቃነን ናሪቤነ። አዝዞያች ባድ ወሪዱመ ኑግደ እስተዩዞዞ አላይ ኑግዳው ሰለጥኹ ክላየ ሚሻ ቁጡስ ማጥቤ ይዲጅዛል ሐረሪ ሀረቃቸው ይትቁበልዛሊ ናሩ። ድባዩቤም ባድ መሊጠ ነሲብ ዘልአገኝናችሉ ባድዝነቤ ዛል ኩሸኩሸቲው ገልጌብጋርዝን ገረብደሊ ገበእ ባይቲቤ ኤዶት ኸድመ መሰጠቤ ተፋቀዱና። እንናቸም ክላሆት ጋር ጥልጥል ዘዩልኩተ አህሊው ነፊርዛነ ዛሪዱቡነ አማናው መቁሪህሊ ጌበትና። ዩው ሞሽዝነቤም ልምዲ ረኸብነቤው። ቁህሩ ዛዩና ገልጌብ ጋር ሀጂስ አርረመ በጂህ መትፋቀድ የትኸሻዛል ዝታሊ ሽኢዞ ልህሙም አልናር። በሽበሽ ወቅቲ ዋ ኡሱእ ታኹም የትሂብራልመ።

ዩ ኡኩ እስታዞ ዛልነቤው ዝታሪኽ ሐርአት ዳብሊቤ ሂያች አኩባሪ ኤቡያች ጢነዮ ወቅቲቤ ዘዘመሎው ዘጋረድኔውሳ ዛሾ አታሎትሊ ሹሉምቲ መግኛ የሚችቦዩዛል ኻነመ ተሪኤና። አዝዞያች ባድቤ ዛል ዋ ባድቤ ቃጩቤ ዛሊው ተስ ዘትቱሾኩታ እንናቸኸ ምንቤ ነኪህሰዩ ባነ። ሐፍቲዝዩ አ-መትዝና ስናንዞው። ታሪኸዞው ዲንዞው ዩለምዲ። ማንነትዞው የጠብቅመ ደኢፋው ገርጋሪ

ሉሀ3ቤ ይትኹተላላ

አር መሀጂጃሌ

..... ለሀ 2 ቤ ዝትኹተላ

መሰለጥ ይልዛል ዝታሊ ዩ. ሀደፍዝዩው የሚቹ ሃልቤ የከምሉከታ ዋ ዘከመሎ ምህራው ሆጂም ኻነ ጊሽ ቅራረትቤ ይሩከታ “ድል ሸሀን” ትሊ ወር ጊቤት ሚገልታኝ ጠብኢው ሀዲያ ጠብ አሸነመ ሱምዝዩቤ አቀረብና።

“ድል ሸሀን” ወርጊቤት ሀረር ኩማመ አግድሮቱው ይደግሲኩተ ዛሽ ሀረቃች ዱፉንሌ ዋ አርኩተዞዞም ባድ ክላሆትሌ ለቤክ ዛዩመ ቃጫ ባድቤ ክም ባድ ዘሃሩ ሀረሪያች ዱፉንሌ መትረኽብ ነሲብ ዘልዋፈቄናች ሱምቤ ዝትሰጥቲ ሀዲያን ቱ። ቁቡልዝናው ዝመለኸኹለነሌ አልለ መገን ንልባኹዛን ስጦትንቱ ዋ ግድረበህ ተቀብዱና።

ድል ሸሀን ሀደፍዜም ሐረሪ ኡመትሌ ዝኩቱብቲ አርራው ፈህ ብሪኝ ሞኘቤ

ሀጂስ ዳንዲ መቅደድን ታ። ለሃችዜቤ ይመስሩ ለኻቹም ኡመትዝናው ሆጂቤ ይማጅ ሃልቤ ይትዌጠንመ ዝዳይ መንቀህቲሌ ጠብጠብ ሞሻ ይኹናል። ኡመት ኔሮትዞው ይዋፍቂ ኡገቤ የከምሊኩታ እሰበልበላት ደርሲ ከታራችቤ ሐረሪ አቂያች ዝኩቱብቲ አታሎት ያሹኩት “ድል ሸሀን” ክላሆት ታሻት።

ኅይተ ገርጋረበህ ዳይ ሀዋዝዚና ዝሰራንስር ንውጢ የሊጥመ ስባጫው ሪኻብቤ ነትቱው አፌትቤ ጭልማው ብርነቤ ይሂግንባ ኡጋው ገልጌብ ዋ ሀርጊሌ ለሃቹ ጠብን ተዩ ዋ ቀለምኹው ቁምሱ ድቤትኹው አሬህሱ ትላት “ድል ሸሀን”።

ሐረሪ ኡመት ኔሮትሌ አሳሲ ቀብታች

ዚትጠመሳው መሳመት ዛሉው መቁረህ ዋ ጠብጠብ ሞሻቤ ዩትኹተልዛሉው ኢሾትቤ መዌላ።

1. ታሪኽ አዳ ሲናን ዋ ጉርዱስ ስነት ሁጃችዚኛው መሳመት። ዩትዋረስበ ዩሊቅባ ዋ ዩበድሪባ ኡጋ። መላ ዋ ሄላ መፋጫ
2. ዳይሀዋዝዞ ኹንቲ ዋ ወቀቲበህ ዲንዚኛው መትሌመድ መስራጫ ዋ መዘጋገህ
3. ደርሲ መሸማመቅ ዋ ፈርቂ ቢላይ መትኒዋጥ አልታ መትዊራረስ

ሐረርጌይ ኩም ስንኒ አግድሮት 2007

ለሀ1ፊ ዚትኹተላ

ዩ ሃለትቤ ሀርአት ጂሃቤ ዛሉ ሀረሪያች ፊትዝዩ ክም ባድፎኝ ሸር ባዩ። ጊዲርያምዞ የሀፍቃ በርናሚጃም ክልዘገሃ ዲጃ። ሐረር ሁስኒ መንግስቲም ጊዲርያምዞሌ መስሩፍ ዋ ኡሱእ ታኸ መርመድቤ በለቹዞው አድጋገሰው። ማጥ ዱፉንቤ ዛሉ ሀረሪያቹም ፊትዚዩው ባድፎኝ አሸ። መፌሪዞ ጌይ ጋራቹው ሁሉፍ ባዩመ ሳትቲ አህሊዝነ ኢቶቢያናችዴ ዱቅ ባዩ። በለቹ ደባልዞም ባድዱፉን ዛጥ ኻነ።

ሐረር ዋ ሐረሪያች

ጥንቲዝዩቤም ኩልሉ ጦር ዋ ኩልሉ ዳብሊን ተዩ። ሐረር ባይቲ ቂጥጤ አታይቤ ዩዲጅዛሉው ባውነትዜቤ ክልኻደምታ አይነትዜቤ በረህ ትልመ ተትድላድላዛትሌ ባይቲ ዚዲጀቤው ቀሚሱው ያጭመ ሐረሪነት ቀሚሱው ይለብሲኩተ ታኸዛት አይ ባይቲን ተ። ላ-ዲንዞ ወላ ቀቢለዞ ዘልኤከሬውቤ ዩ ሁስኒ ኡሱእን ተኝ ክልቀለጠ ይልዛል ሀልግር ሐረሪ ሁስኒ ኡምመትን ተ። ሐረር ቀቢለቤ ዲንቤ ዲነትቤ ፊት ዘልቲሂጀቤውቤ ኡሱእ ይነብሪባዛል ባድን ተ። ሐረር ባይቲ መትጢዋወርመ ክህለቤ

መስሳ መንበርቲሌ መሀጂጂ ባይቲን ተ።

ዩ ዝታሌምን ተ ሐረሪያች መዳበያ ሞዩው ዘግ ዘርገህ ሞሸቤ ኢቶቢያ ዱፉንሌ ዝመትቁራረብቲ ለመኑ ዛሽታመ ሁስኒያች ዱፉኑው ደድ ዘሶርታ። ኢቶቢያ መንግስት ኤቡ መለስ ዜናዊ ጊዲርያምዞ ሉኸቤ “ጌያችዝነ ዱፉንም ሐረር ኩተ ዩኹንሉናው ንኸሻነ” ዛዩዉም ኡሱእ ደድ ዋ ተውፊቅቤ ሐረርቤ ዛልነቱው መኬበሌን ታ። አልለ ደዱው ባድዝነና ኢቶቢያ ዋ ሸርቲዜቤም የንሲራ። ባድ ክላሆትሌ ለቤክ ዛኻችመ ባድ ዘሃርኻቹዉም “ልማይ ሪኸቡ!” ንላነ።

ጨቅቲ ሙዲያቤ

አሀድነት

ሺብሪጽታ / Chairperson

አሀድ ሚሽን ለፎቻው፣ ሙጋዲሙ መንጅነትቤ ደምጋዛል አልታ የትናገዛል

ኢሾት መንጅ / Executive

አፎቻ፣ ሙጋድ ቃኑኑው ዲላጋ ለአይቤ ዊልዛል አልታ የትናገዛል

ላቂ ኢሾት መንጅ / Board

አፎቻ፣ ሙጋድቤ ዜቀዲም ኤቀድነትቤ ቃኑን ደግሞዛል ማ ኢሾት መንጅ ዲላጋው ደትኼታተላዛል

ሀቢዲን / Committee

አፎቻ፣ ሙጋድ ኦስኩቤ አሀድ ዲላጋው የሲ.ጠ.ኩትሌ ዜትመላሁ ጌሳች፣ አሀድ ሚህራው የሚሀሩኩት ዜትዳብሉ ኦሱላች መንጅ / Leader

መቅናኔአቲ ደስጢ

ገርዳስ / Secretary ከታቢ፣ አሀድ ኦሱቤ ዲላጋው ኩቱብቤ የዊልግ ሁጃቸው ደላሀዲዛል

ኸዝነ መላቅ / Treasurer

ኩሉ ዲጎት ቀዲጎት ሁጃቸው ደትኼታተላግ ትጎዲዲዛል

ሚኸታይ / Vice or Follower

ደትኼታተሌ አልታ ቤሄርዛል ዲብላን / Assembly መሳመት

ኦሽሌ / Main

ዚገራ ገሰ / Member አፎቻ፣ ሙጋድ ኦስኩቤ አሀድ ሚሽ ሚሽ / Individual person አሀድ ኦሱላ

ሂርቃሎት / Title or Agenda

ኦሽሌ የሳኑዞላ አልታ ገልጌብ ደሽዞላ ሃጃ የቃርት / Structure አፎቻ፣ ሙጋድ ሚህራ ጋር፣ ሲጃቢ ዜትጥሀሀ ሃል

ሂብሪ / Question

የትሂብርዛል ሃጃ ጊርጋቦት / Reply or Answer አሀድ ሂብሪሌ የርገግዞላ ጀግብ

ሂሳቅት / Responsibility

መስኮሊድ፣ አሀድ ሃጃሌ ደትሄብርዛል ወርሽኦት / Propaganda ወር፣ ሱኸ፣ ሪኦት መሲራጫ

ሽኦት / Propagation

አሀድ ወር አልታ ቤርና መሲራጫ መጥላሁት / Letter ሪሳላ፣ ጠላህቤ ሱኸ

ቡርዳ (ሚውዳቅ) / Address

ደትኩትሌ አታይ፣ ደትሪሽዞ አታይ ሀንካ መቀሸትግ

ቡርዳ (ሚውዳቅ) / Address

ደትኩትሌ አታይ፣ ደትሪሽዞ አታይ ሀንካ መቀሸትግ

ሀንካ

መቀሸትግ

አሀድነት ባሎት እኛ ሀረሪያች ሙጥጢደቤም አልታው ዝቀሩ ኢትዮጵያ ኦሱታች ዱፋንደቤም ዛኛ ዋ መሸግር ይትግራገብመ ይትቁቀልዛልን ተ። ዩ. ዩኸንባዛል ሰበቡም አሀድነት ዳይሀዋዝ ይትቆኸል ዋ ይትዳመስበ፣ ባድ ይኒር ዋ ይገርብ ጠለስበህ ቁጡር ዝታሌን ተ።

አሀድነት ዋ መትካህል ይሉ ጨቅቲያች ይትውራረሱመ ይትሴነንዛላች ዩኸኑመ ነገኘዮሆነ። ባድ ሃጃ ዋ ዳይሀዋዝ ሃጃ ገልጌብ ሀፍ ዛየሳ ቂጥጤም “አሀድነት ምንሌ አይንበረና አውንተ ምንሌ አንቲካህል?” ይልዛሉ ሀብሪያች መሰቤ ሀፍ ይላሉ። ሰበብዞም አሀድነት ይትገለግዛል መትካህልቤን ታመ። መትካህል ሀልግር አሀድነት ይትረኸባል፣ መትካህል ኤልግር መትቃበጥ ይትኼተላል። መትቃበጥሌ ትርፊዞም መትድማመስ ዋ መትብኸኸት ዩኸኑ። ሁጀሌም ባድ አፎቻዝን ዝቱ ሰማሊያ ባድ ወልዳችቤ ዝቦረደ ጥፍኦት አልመትካህል ዘትኼተሌው ኸሳራው መጥቀስ ዮቃል።

አሀድነት ቅባጭሌ ሰበብ ዩኸንዛል ዝኡስጡ ዋ ዝቃጩ አምረታችን ተዩ። ይሌም ሩህዝናፎኝ ገርገብ ነልመ ዘንቲካህልኩተ ሞሽሌ አዳወ ዝቆሀቤን ዝሳይኮሎጂ ሱምሚው ሚገል ሀጫርቤ ነሃጅ።

እስአሀድ ኦሱኦች “ሀበሻ አይሰማም፣ የተረገመ ህዝብ ነው። ሀበሻ ይትካህሉሚል፣ ሀበሻ ዛልበ ኡመትን ተ” ይልዛል ጭልመ ዋ ሱምሚ ባሎትቤ ሩህዝዩው የቂሽዛሉ መስመእ ከፍ የቲሻል። ዩ. ባሎትመ የሀማሊዛሉው ቃኝ

ብላይ ገልበጥ ያሾመ “እልላሁ አትቲካህሉ ባይን” ባይቲቤ ኩፍሪ ደረጀ ዩቡርዱዛላቸው ጠቢቅቤ አደብ መትሌመድ ዋጅብዝናን ተ። አልላ ዘላዬው ዛየ ዛየ ደለሀ። ሀበሻ ዱፋንቲም ኸነ ጌይ ኦሱኡው አልላሁ አትካህሉ ባይቲዞሌ አሀድ ኦሱኡም ሁጀ የቀርብሌ ይፈርኩሚል።

አላይ ገረብደሌ ላክን ሚገል ሙሃጅራቸው ዝትቁበልቲ ሀበሻ ባድ ሞኸነቤ፣ ሚገል አዛን ዛሹ ላዝም ብላል አልሀበሽ ሞኸነዝዩ ዋ ሚገልታኝ ሰላቱል ኼይቤ/ ጀናዘ ዝትሰገዴው አሀመድ አልነጃሺሌ ሞኸነዞ አዝዞኩትም ነቢ መሀመድ (ሰላት ዋ ሰላመት የንበርቦዩው) ዝላኸዩ መጥላህታችቤ ኤቀድ እንግርቤ ዝትኩተብቲ ሀበሻ ነጋሺሌ ሞኸነዞ ዩ ኡመት ከራመ ዋ ግድረዞው የቀንዛልን ተ። ቁርዓን ሱረ 5 ኣያት 83 ዋ ሱረ 29፣ ኣያት 46ቲው ገርገብ ባይቲመ መሄጃም ይነፋል።

ገልጌብዝነ ሀፍቲፎኝ መግረገብቤም ቂጥጤ አሀድዝናም ሞሻ ሩህዝናው መትሂበር ዛልበነ ሸኢ ሀል። ዩ.ዞም ምንሌን ታ አሀድ ዘንኸኑ? አውንተ ሰ ምንሌ መትካህል አሞሴና? ባይቲ ሙጥጢም አልታው <<ምንሌ አሀድ ኡኸኑና? አልታኑም ምንሌ መትካህል አትኼሸ? >> ባይቲቤ ሩህዝናው ሩህዝነቤ መትሂበር ይነብሪበነህል። መትሂበርዞ ሙጥጢም አልታው ግርጋቦትዞውም መስጠሌ መጌበት ይትቁቀብበነህል። ኣን አሀድነት እኸሺነኸ ሞ እኸሹሚኸ? ምንሌ እኸሸኸ? ምንሌኸ እኸሹሚኸ? ዩ.ው ዛነመ ሩህዝነ ቃኖቱው ዘቤጅነሳን ተ አሀድነት ዘሞሴነ ዋ ዘል አሞሴ ነንቱው ነሪምግዛነ። ቤሄርዞም አሀድነት

ኩት ዋ ኸኑትዞ ፎኝ መትማጀሌ የሚቻል።

አሀድነት ባይቲ ሀጫርቤ መትካህልመ መስሳ መድለግ መፍረክ ባይቲን ተ። መትካህልሌም መትሂራረግ የትኼሻል። ዩ. ባይቲም አሀድነት ፋጫ ሪኸብን ተ ብላይ ቡሱልዞ ዛል ብስሲም አልታ። አሀድነት ቂይመ ሀላ። ይትከፈልበህል።

ዩ. ዝታሌም አሀድነቱው ማን ይኸሸህል? ምንሌ ይኸሸህል? አሀድነት ሙንኩተቤ ኸ ይትረኸባል? ይሉ ሀብሪያችሌ ግርጋብ መስጠሌ ንጊብታኑ።

መንቀህቲ ፣ አሀድነቱው ጠቢቅቤ ይኸሸዛል መንቀህቲ ዛላ ኡሱእን ተ። መንቀህቲ ይትረኸባሉም መቅረእቤ ዩኸኑ። ዩ. ዝታሌም ጎይተ ገደረመ ተቤጀው ሉኸዞ መሀመዱ(ሰላት ዋ ሰላመት የንበርቦዩው) “እቅረእ” ! ባይቲቤ ዝነቢነት ሀደፍሌ ጅብሪሉው ሉኸ ገፈረሉዩ። ኢ ነቢ መሀመድ ወቅቲዞቤ እተ ማጥ ሀርፈው ዘልነቀሉ የኸኑ ማም ዝሩሂያ (እሰፕሪቹ አል) እቆትቤ ሀንጉለዝዩ ዋ ቀልብዝዩ አፊሸዳን ናር።

ሀንጉልለ ብርነ ጎይተ ስጠ የኸኒማም መንቀህቲ ዳንዲሌ አሀድዞ መቅረእ፣ መጋረድ ፣ መቤጀ ወዩኸ አቡረ ሞሻን ተ። ኡሱእ መድረሰቤ (መቅረእቤ) አውንተ ዳይሀዋዝቤ (ልምድቤ) መንቀህቲ የገኛል። ወዩኸ ዝኸሸሉውሌ ቁድረዞቤ ጎይተ መንቀህቲ ይስጠህል። መንቀህ ባይቲ ሀጃብ ፍቅ፣ ብርነ ፈሀ ይልበ ሃል ዝታሌ ኤሄር ዋ ኤቀድቤ። ብቶ ዋ ቀኝትቤ ዛሉው መሪ ይትፈረካል።

ሉሀ 5ቤ ይትኼተላል

አሀድነት ...

ለሀ 4ቤ ዝትኼተላ

ዝነቅሀ ሽርቲዞቤ ዛል ኹንቲው መጋረድ መሬ መሬ መሬ መሬ ሞግጥጢም አልታወ ሆጂ ዋ ጊሽዞው የሚችኩ ተቤ መቃየሰሌም ዋቅዕ ሁጃች ይነብረሀል። ሰብብዞም መንቀሀቲዞ የትፈርከሀልመ። ዳይሀዋዝዞ ዳንቤ ዋ ዱንያእቤ ፋይይ ያሽኩታም መቅናነአቲ መስጠሌ የትፈርከሀል። ይሌምን ተ አሀድነትሌ ይከላሁዛላች ዋ ለቤክ ይልዛላች ዝነቀሃች እንተዩ።

ሀደፍ(ግብቲ) ፡ መንቀሀቲ ዛለ ሁሰዕ ሀደፍ ይነብረሀል። መንቀሀቲዞ ይትረክሌም ኻነ ይትታወቅሌ ይትፈረካዛል ዝቃነነሌው ሀደፍ ቤ ዋ ሀደፍዞው አታይ መባረድሌ ያሻዛል ኩሽኩሽቲቤ ይኹናል። ዝነቅሀ ዘልነቅሃው ፍርግ ያሻል። ይስጣዛል ፍርግቲም ዝዲን፡ዝስያሰ፡ዝዲነትጌይ፡...ወ ዝተረፈ ሽኢቤ ይኹን ይኹናል። ዩ ሀደፍዞው አታይ መባረድሌም አይነ ሀደፍ ዛለ (ዛለያች)በሀ መትራ አመ መትሂራረግ የትኸሻል። ዩ መትሂራረጉም አይነ ግብቲሌ ክህሊቤ መድለግሌ የትፈርካል ባይቲን ተ። መስሰ መድለግሌ፡ ዛል አቅሊው፤ ዛል ኡሰእ ታኹው ዋ ዛል ዲነትጌይው ዳይቤ አሀድ ሀደፍሌ መዋለሌ ፕላን ዋ ፕሮግራም ያሹኩተ መንቀሀቲዞ የትፈርከሆል። ሀጨርቤም ሀደፍቤ አሀድ ሞኽነ ፈረኩ ባይቲን ተ።

መሀዲጀ ዩ ኹን ለነኩተ አወስቲራሊያ አሸር ጀማእው ነሂጅ። ዝዲን አሀድነት ረኸቡ። ብሊዞ ምን ኻነ ባነግር ዳይቤ ዝዲን ደርሲ ረኸቡ። ማን ነት ዝዩው (አደዝዩው፤ ታሪኽዝዩው) አቁመ ወልዳችዝዩሌም ማንነትዝዩው የወርሱቤ ሀሉ። ዩ ልሂምቤ ዝትረኽበ አልታም። ወቅቲዝዩው፡ዲነትዝዩው፡እቆት ዝዩው መኮአ ሙጥጢም አልታወ ሂሞት ዋ ዝምሳሰለ

አልሙጅ ሀንቅፍታቸውም ዘልፈሩቤ ተጠሎማን ተ። ሀደፍዝዩ አታይ ዩቡርዳኩተ ዝቅበለ! ጎይተ ገርጋሪ ዩኻኹ ንላን።

አኻም አወስቲራሊ የቤ ዘልወጠእነቤ አላይ ዝሀደፍ መሀዲጀ ነንሰእ። ቅትርፕል ዜድ አውንተ አወሰትራሊያ ዝሀረሪ ጠበ ራዲዮን አትዋሀቢያች ስናንዝነቤ አደ ዋ ታሪኽዝዩው መትዋረስ ሙጢም አልታወ ባድ ዋ ባድቤ ቃጨቤ ዛልነ ሀረሪያች ዱፉንሌም ዝተራኦት ወለገት ከፈቲሉን። ዩው ዩ አታይ መባረድሌ ዝጌበር ዲነትጌይ፡ ዘኮኦ አፌት ዋ ዝማገዶ ወቅቲው ዝጭንጨህ ወለገትቤ ዝትሳአደ ብላይ ዩ ቃሌ ዩ ፈርኩሚል። ሂያቸውም ልፋኦትኾ ፍሪ ያሸቤ ሀልወ ጎፉቦ ንላን።

ዩቤ ላይሌ መሀዲጀሌ ዝነሰእኔዩ ኮኦት ሰምታናች (ግሩፕሰ) አሀድ ቻለ አሀድነትን ተ ዛለዩ። አሸር ጀማእት ዋ ቅትርፕል ዜድ ሰምታናች በጂህ ይትዋፈቅዛል ምሀሪ ዛለዩሌ መትቅራረብቤ እስአሀድ ሃጃችዝዩው ዳይቤ የከምለቦ ዳንዲው መቃየሰ ይነብረብ የሆል። ዘይቲዋፈቁቡዩ ቀብታቸውም አሀድዞ አሀድዞቤ ዘልዴደቀቤ ሚሻ ሀደፍዝዩኩተቤ ምሻ ፍሀዝዩሌ መክመል መፍረክ ይነብረብዩሆል።

ቅትርፕል ዜድ ራዲዮንቤ ፈቀር የትፈቅሪሌ ይፈርካል። አሸር ጀማሰ መውሉድዞው መዲሀዞ ዋ ዲንያ ሉኸዞው ወቅቲ መልሀድመ ዝሀረሪ ጠበቤ ሁሉፍ ሞሻ ይፈርካል። ፈርቂም እሳልበዩ ዩ አይነቤ ተራኦት ዝዩው መዛየድቤ ክህሊቤ መድለግ ኤገሉግር ፋይዳን ተ።

ዳይ ሀዋዝ ደረጀቤ አሀድነት ዛላ ጥልፊ (ክሮስ ሰክሻናል) ሞኽነ ሀልበ። እስበልበላት ዋ ተምሳሰሎት ዛለ ምሀረሌ ዝትዌጠኑ ሙጋዳች ዋ

አፎቻች ሰንኒ (ኡምሪ) ዋ ጂንሲ (ሲክስ) ዘልላዩቤ ዛለዩ ዲነትጌይው፡እቆቱው ዋ ኡሰእ ታኹው ኡመትዝዩ ዝዳይ ሀደፍሌ የሚችኩትቤ ዩልበ ኡጋው ሀርጊቤ መቃየሰ መፍረክ አሀድነት ዳንዲው የቀንዛልን ተ። ዩ አይነ አሀድነት ሀልግር ዳይሀዋዝ ጉቲቤ መትዋፈቅ ይነብራል። ሰላም ይደግሳል። አሀድነት ዛለ ዳይሀዋዝሌ ጠቢቅ ጋርሀዋዝ ይነብረሀል። አሰች ዋ ምሽቲቤ ይትረኽብዛል ኸላፉም አህሊ ዋ ራገቤ ሸሬአ ሃልቤ ሀልሊ ይረኽባል። ዱሙም ቤም ዳይሀዋዝ እልሚ ዋ ዲነትቤ ሀፍ ይላል። ዝመሀድ ዋ ዝእንሳኒያ ሀቃች ዞም ይትቁሪህላ ሀል። ማንነትዞም ይታወቅመ ባድ ደረጀቤም አታይ ይትሰጣመ ባድዞሊ አታሎትዞው ያሻል። ዩ አይነቤ ታሪኽዞው ዝወልድ ወልድሌ የወርሳል።

ሀረሪ ኡመት ዩ አይነ አሀድነት ይረኽብሌ ይፈርካዛል ሆጂ ወቅቲቤ እስበልበላት ባዳች ዋ መጋላችቤ ጨህ ዛነ ሀረሪያች ዳይ ሀደፍዝነሌ ኩልሉ ዳብሊ ዝተውቃሮት ተሀይቤ ዝትሀፈቅነመ ባድዝነ ሀረሪው ዋ ሀረሪ ኡመቱው አገዞ ከትዞም አይዝነ ኢትዮቤያው መትፋቀድ ዝፈረክነላን ተ።

ዩው እሾት ዋል ሞሸሌ ሚገል ቁጥጤ ሀረሪም ኹንቲዞ ዋ ኸሾናችዞ ኩተቤ ቶየ አፎቻዞው ሙጋድዞው ሚሻ ዛልበ አታይ ቤ መዋጠን ይነብረብሀል። ቤሂርዞም እስበልበላት አታይ ዋ ባድቤ ዛሉ ሀረሪ ውጥኒያችበህ ተራኦት ሞሸቤ አሀድነት መቃጠርመ አሀድ ድካ ተሀይቤ ዝዳይ ሀደፍ መክመል ፎኝ መዴጀ ይትቱቀብበሀል።

ጎይተ አምሪዝነቤ የትደበልባመ ኹይሪቤ ንጊዝመ አታይ የቦርደን!

አልለ መገን

ሂብሪ ዋ ግርጋብ ቻለቤ

1. ኢናይ ዲል ወንበራ አይ ሐረር አሚር ሚሽቲ አልታ ሳም ኢንናሩ?
2. ጡምጡም ሚንነትዞው ቲቃኹ?
3. አሀድ ሚሽሌ ሺኢሽቲ ሚሽታች ሀሎ። አሀድ አያም አስራ ሀሚሰቲ ወጨራቤ ኡናች አዲጀማ ጡን ሂልቁቤም ኻነ ወጨራቤም መስ መስ መስኢድ ዲርቁ ኻነቤው። አሀድ ታኝ ወጨራ አሀድ ጡን፡ ኮኦታኝ ወጨራቤ ኮኦት ጡናች፡ ሺኢሽታኝ ወጨራ ሺኢሽቲ ጡናች፡ አስራ ሀሚሰታኝ ወጨራ አስራ ሀሚሰቲ ጡናች ሀልቤ። ቁጥጤ ወጨራም ሚሻ ተራ ሂልቁቤ ቤ ጡናች ብዝሃ ሀልቤ ግራ ዩ ሚሽ ሺኢሽቲ ሚሻዝሌ ሚንኩትቤ መጎሳ መጎሳ ዩሲዲሌ ዩፈርካል?
4. አን አሀድ ወቅቲቤ ሰላት ዩሰገድበኝ ዚናርኹ መስጊድማ አኸአ መሲሂያች (ክርስቲያናች) ኢባዳ ያሸቡኝዛል አንተኝ። ሆጂም ኻነግር ሰልፊ ቁርኣን ኡሰኣች አመት አመትቤ ቁርኣን ዋ ፋተሀ ያሸቡኝል። አን አኻኢ ማንነትኝ? ቤቀድ ሱሜኽ ማንነትኝ?

ግርጋቦትዞ ዩትኼተላዛል ዲል ስህንቤ ዩጨላ

መክማካች ቻለቤ

ጅምጅምቲ ሞ ድምድምቲ ?

1. በሀር ሚጃሌ ዩትሄወሱሜል
2. ካኬ ፈረዝ እንታ ባቲ በቀል
3. ኡፍ ኢንፊዮ አፍ ዩቡኩሜል
4. ሀለኝ ባዳቲ በረሰ ነቱ የበርሳል
5. ሩሀሌ ዛዮ ሹር ዩቀጥኑሜል
6. ሃርጊቤ ዛሾ ፈሰ ዩጨቁሜል
7. አሰሊ ዘልተ አሳሰቤ ዩቡኩሜል
8. ዘሌል ዩፋጭዛል ዛሳቤ ዩጨል
9. ዘደደሌ ኢስቲፍሬኑክ ያሾሆል
10. አሀድ ኢጂ ወሰክ ያጨሜል
11. የገሊ ወልዲ አው ሞ አይ የትቁትሳል
12. ኢጂቤ ዛሾ ኩሁል ኢን የጠፋል
13. ጨፍ ሀቁው ኒጃት ያጨሀል
14. መትዞ የትረኸብ ቢኪት የሙሴሜል
15. መጎት ካድሌ አይርር ኩፋይ ዩነሶሆል
16. ጋሚላ መርሰሰ ተፈጂ ግር ወጨራሌ የቀርጡሜል
17. መገራ ዊጌርዞ ዱሰቤ ሁሉፍ ዩጢማል
18. አጣቢኛ ጡለኦሌ አጣቢኛው የቀጨማ ዩገሾሚል
19. ኡን ቁርራቤ ቀብ ዩላል፡ ኡዙን ሩሁቅቤ ቀብ ዩላል
20. ኡሱኦ ኢሰድባክ ዛዮ አታይ ዩቀብጡሜል
21. አልኪሾናሌ ጉስ ቀርማም ዩትነቀሉሜል
22. ደርጋ ባድ ዩኹኑሜል፡ ሀርሺ አተዋቅ ጌይ ዩኹኑሜል
23. ዶኾን ተሰሀቁ አሀድ ሲንዜ ኩም ያጭዛል
24. ዘደቃ ኢንጨቤ ከልክ ሞ መንጨ ዩበዝሃበሀል
25. ደንታ ካድሌ ቡቺ ጎጋቤ ዩኒኦሆል
26. ሪኡኝ ሪኡኝ ዩልዛል ሺምቁኝ ዩልሌ ቁራቤ ሀል
27. ገንጎራ ወልዲ ቡሩቅዞ ዩትወለዳል
28. ዜትሃጠቡቦ አታይቤ የፋይሆል
29. ሀይ ቀበጠግር አብሰቤ መለ ያሾሆል
30. አፍ ዛላው ዜቄሀ ደራሂምቤ ዩክቦሆል

አወሰትራሊያቤ ዝሀረሪ ጠባው መትፋቀድቤ ዛሉ ሀረቃችዝን ምህሪዚዩው (በርናሚጅዚዩው) መትማለእሌ አፊት፡ውቅቲ ሞ ዲነት ክልአኮኡ ኡር ብር ይሉዛል አድዳጄዩማ ዘልታነት ግልጠን ተ። ሰበብዞም ቅጥጤ አሀድዝናው የትሪሞውጥዛል ዝንብሪ ገደዶት አዝዚያችቤም ዛልበዩነት ድርሬን ታመ። ዩ መንዘረቤ ዝሄጅኔውሳ ዩ ሀረቃችዝና ኡር ሞ ብርቲ ዝሀረሪ መሀድሌ ዛልበዩ ዝገረብዝዩ ዝታሪኽ ፈርዲው መክፈልሌ ሞኽነዞ ኢርኩተ ጨህ ዛዮ ሸእን ተ። “መክቲት ሩሀዜሌ ክልነደድቲ አላይዞሌ ብርነ ትሰጣት” ይሉዛልኩተዞ ሀያች ሀረቃችዝናም ዝረኸቦ መንቀሀቲ ብርናው ጢት ዘቴሀርናችሌ መክቲት ክልሰጡናን ተ። ኦር አታሎትዝዩሌ ኹይሪ ጀዛዕ ባይቲቤ ክም ሉኹፎኝ እትማጃኽ።

ሞይዞ ፌብሩወሪ 12/2007 ይመስለኛል። አወሰትራሊያቤ ሁሉፍ ይልዛል ዝሀረሪ ጠባው ከፈትኹመ እትጤነብዛኽ “ጅምጅምቲ” ባይቲ ምን ባይቲን ተ? ቲቁዛኻች ሀልኹግር ኤምዱና ባይቲቤ ጌሲ ካሚል ዱሪ ክላሆት አሸ። ዛቄው መራብሰቤ ዘይቤኸሊ ካሚል ዱርሪ ክላሆትዞ ቀልብው ዝነከኤው ጌሲ ኢልያስ እፋቱም ወቅተንዞ ትእዞቤ “ጅምጅምቲ” ባይቲው ዩቃ ይነብሪግር ሚመድሌ ተራዲነትዞው ገበእ ባዩ። ዩ ኮኦት ሀረቃች ህብሪ ሞ ምድዳው ዝሰመእኹሳ አኑም ኡቃቤ ዝገረቤ አታሎቲው አሸኩት ቀልቤ ዘው ባቲ። “ዛላቤ ዝቆረሰ፡ አልመረሰ” ባዮው አኑም ዝገረቤው ገበእ እላኽ።

ጨቅቲ ዱፋኑም ብቅቲ ሀላ። አሀድ ሃልቤ ይትወለዳል፡ ይሊቃል፡ ይባልኻል፡ ይራጋል

ወዩኽ የፈጃል። መሀጂጀሌ ሙዳይ ትሊ ጨቅቲው ነንሰእ። ጥንት ሀረሪያች መሀወ መክተት ዜገሉሳ ሙዳይ ይልዛል ጨቅቲ ተወለደ። ኡሱእደቤ ጨቅቲዞ ቅብላን ክልአገኛ ጨህ ባዩሎ ሊቀ። እጂ ስነት መዝገህቤ ዝትሊያዩ መሀዋችሌ እሰበልበላት ሙዳይ ተደለጉ። ሙዳይ ይልዛል ጨቅቲም እጂ ስነትቤ ባለኽ። እራዝ ሙዳይ፡ ጉፍተ ሙዳይ፡ ብሸኻ ሙዳይ፡ ጨቅቲ ሙዳይ ባይቲቤ ክልዝጋዝ ሊጠ። ሀጂስ ስነት ሞ ሀጂስ ተህሲብ ገዲድ ጨቅቲሌ ቡርቀዞን ተዩ።

“ጅምጅምቲ” ይሊ ጨቅቲው ደፍደፍቲ ኢንቤ ነሃጃበሉ! እላው ሆጂ ይትሴንዛል ስናንዝነቤ ዩ ጨቅቲ ዝቦአቤው አታይ ሀሊ? አን ገረቤደሌ አልዋፊቁኙም። ዩ ጨቅቲ ስርዞ ምን ተ? መፈተሽሌ ስርዞው ዝሄጅኔውሳ “ጀመጀመ” ነገኛነ። ሐረሪ ጨቅቲ ሙዳዩው ዝከፈትነሳ “ጀምጀም” ሞ “ጃመ” ይልዛል ንረኸባኝ። “ጀምጀም” አፍቤ ይዲጅዛል ነትቱ አይነ ዝኻነሳ “ጃመ” ባይቲም ዘይአጋርዲ፡ ፋዙዝ ባይቲን ተ። ጃመ ስርዞ ኮኦትዞ ስናን ጉቲቤ ዩ ጨቅቲ ዛለ ተዋረሶቲው የቀነነሀል። ላክን “ጅምጅምቲ” ሌ ስርዞ ዩኹንዛል “ጀመጀመ” ኤሉም።

ዩ “ጅምጅምቲ” ባሎቲው ዘገኝነቤው ፈቀርቤ ከትታቢዞ ጨቅቲዞው ዝትናፊኤው ጠበ ትሊ ጨቅቲው ስፋ ሞሸሊን ተ። ወደል ጠበ፡ ቀጨን ጠበ፡ መዚከ ጠበ፡ ሀፍ ጠበ ሞ ሰስ ጠበ... ወዝተረፈ ንላዛነ ኩትዞ ሐረሪ ኔሮት ሙጋድ ምን አይነ ጠበቤ ከለሃው ዩቀነነሊንተ “ጅምጅምቲ” ጠበ ዛዩው ። ሀጂሌ ሞ ፡-

<< ጅምጅምቲ ጠበቤም ሀረሪያቸው አፊራ>>

ይላል። ጠበባህ ዩሊጥዛልመ ቁርሪ ሞ ሩሁቅቤ ዛሉውም መሶሪ ይፈርክዛል ልሀዳኝ ሉኽ ዛላ ጨቅቲ ድምድምቲን ተ ብላይ “ጅምጅምቲ” አልታም። ድምድምቲ ዝዲጀው ከረቡ-ጠበ ኩት ድምድም ይልዛልቤን ተ። ዩ አይነ ቀቢሊ ጨቅታች አኖሞቶፒኦኦ (onomatopoeia) ባይቲቤ ይታወቃሉ። መእናዞም አሀድ ሸአው ወዩኽ እሾቲው ጠበቤ የትቃፍጢዛልቤ መጥሪህ ባይቲን ተ።(the naming of a thing or action by a vocal imitation). መቁቀልሌም ጥዝባለ፡ ድግድግ፡ ጠህጠህ፡ ጉሩርባዩ፡

ጠህእኸ፡ጉምጉምባዩ፡ከከህ ሞ መሶላኛ። መ አን ኢኔቤ ሞ ውቅርዞ አሳሰቤም ዝትሃጀሳ ወቃርዞ መትናፈኢ ዝናረቤው ድምድምቲውንተ። ድም ! ድም ! ይልዛል ጠበ ቁርሪቤ ዛል ሙጥጢውም አልታወ ሩሁቅቤ ዛሉውም ይሰምኩተ ሞሽ ታኽ ሀሊ። ሰበብዞም ድምድምቲ ጠበ ከረቡ ሞ መዳፈኢ ኩተ የኩህክዛል ጠበ አይናን ታመ። ድባዩም ጨቅቲዞ ዝጠፊው መእናው ዘጋረድኔውሳ ከረቡ-መዚከ ጠበ ሀሊ። ወ አኸኻም ሩሁቅቤ ዛልሌም ይጢም ሞ ይዘምዲ ሃልቤ ዱቅ ይላል። ውቅርዞ ሀደፍ ሉኹው ዝሄጅነሳም ሙጋድዞ ሉኸዞው ሁሉፍ ሞሽ ዝኸሼው ባድቤ ዛሉ ሞ በሐር-ማዱቤ ዛሉ ሐረሪያችሌ ዝታሉ ክላሆትዞው/መፌሪዞው ዛሼው ድምድምቲ ጠበቤን ታ ይልዛል ሙርቲፎኝ ንዲጃነ። ቁርሪቤ ዛሉም ሩሁቅቤ ዛሉም ኤዙንዞው የቃኒመ ይሰማኩተ ምን ትጢሚ ድምድምቲ ጠበቤ ሉኸዞው አሰራጩ ባይቲን ተ።

አላይ አሀድ ጠበቅቤ መጋረድ ዛልቤን አኸኻም ጨቅ (ሀርፊ)

ሩህኻድ አለፉው ሩህሌ መቆጩ

ኸሁልቁጩ አሁን አሁን ሩህኻድ አለፉዎት ሩህሌ መንሰኦ ሀቅ ሀላ። ዩ ሀቅ አሳሰቤ ሩህኻድ ቀዳያዎው ሩህሌ መቆጩ መቃጠር ይፈርካል። ባይቲም ዝስያሰ ቃኖትዎው መምለህ መሌጠ።

፡ ዝዲነትጌይ ዳንዲዎው ሀርሪቤ መቃየስ ፡ ዝዳይሀዋዝ ሃጀ ዋ አደዎው መባለኸመ መኔራሌ ሙሉእ ሀቅ ሀላ ባይቲን ተ። ዩ ሃጃችዎው መክመልሌ አሁን ኡሱእቤም ኻነ ውጥኒቤ ወዩኸ መንግስትቤ እዝኒ የትኸኻሚል። ሰብዎም ዘይቲመረሱ ሀቃችዎን ተዩመ። ታኸቤ ተደደቀመ ተመረሰግር ዘልተ ሁሉፍ ያሸዩሌ ተራዲ ዘይኸንበዩ ሀቃችዎን ተዩ። ነፊሱምን ተዩ።

አሰሊ ዋ አሳሰቤ ሩህኻድ አለፉው መንሰኦ ሀቅ ባይቲ አሁን አሁን ጊሼሌ ይጡኻኛል ይልመ ይመልሃ ኡጋ ሀፍታ ቡርደዎው መቆጩ ዋ መቃጠር መፍረክ ባይቲን ተ። ዩ ተህሲብ አሰሊዎቤ አሁን አሁን ቅናኦቲ ሀልባ ይላዛል ዝስያሰ ተህሲቡው መምለህ መ ዳይ ሀዋዝ ይትቼኸልበ። ዲነትጌይዎ ይበድሪበ ፡ አደዎ የጉብሪባ ዳንዲው ምላህተዞተቤ መንሰኦ መሌጠ ባይቲን ተ። ዩ ሀቁው እሾት ዋል ሞሽ በጂህ ነቲጃች ይነብረሀል። ሀያች ነቲጃች ሙሉእቤ ሙሉእ ብልሰነት ወዩኸ ሚጠቃን ሚጠቅቤ አላይዞህ ቆበነትቤ አሁን መንግስትቤ መስሰ መዋረ የትሪኸባል።

ሩህኻድ አለፉው መንሰኦ መፍረክ ኡሱእሌ ዝኸኸዉው መምለህ ከራመዞ ሞኸነዎው የሰብቲለሀል። ምላህተዞ ኮኦትቤ አሁን ታግርዞም። ባይቲም ዩ ሀቅዎቤ አሁን ኡሙት ይመልሃ ኡጋ ባድ መትሰኦድ የትኸትሊሊ

ይፈርካል ባይቲቤ አሁን ምላህተው መኤከር ሀቅ አሁንዎሊም ኤላም ባይቲን ተ። እትተ አታይቤ መቤጀ ዛልበነ ቀብቲ ኡሙትሌ ዩ ሀቅ ዛላነቱው መንግስት ሞቀ። መትቆበል፤ ሀቅዎው መግደርማም መቁረህ መፍረክ ዛልባነት ዩኸኖል።

እስበልበላት ቀባላ እስበልበላት ስናን ዋ ዲን ዛልበ ባዱው የሀክሚዛል መንግስት ባድዞ አሁንነት ዋ አማንነቱው ኸሸግር ኩልሉ አይነ ሀቃቸውም ኡሙትዎ ዱፉንሌ ዝመሰመሰ የገድሪ ዋጅብ ሀልበ። አላይንተ አሁንዎ ሀቅ መትኼጀዞ ቅጥጤዞ ሀቅ ይትኼጀኩት ኡጋው ይከፍታል። ኡሙት ሀቅ ይትኼጀባዛል ባድቤ ዛል መንግስት የሰክኒሊ ይፈርኩሚል። ሰያሰ ሃለትዞም የረገዙሚል። ዩ አይነ ኹንቲያች ኡሙት ንብሪሌ አልሙጅን ተዩ። ባድ ልቃኦቲውም ክም ኤሄር ይዘሀሀላል።

ኡሱእ ሀቅ መትዳረእ ወዩኸ መትሸረፍ ዝስያሰ ጉናርቲ የትኸትላል። አሁን ገረብ አላይ ገረቡው ሰብብ ያሸሀል ባይቲን ተ። ዩ ሃጀ ጢጢትሌ ክልዛየዳ ሩህኻድ ሀቁው ሩሃሌ መቆጩ እኸኻኸ ይላል። እተ አታይ ዝዲጀሳን ተ መንግስት ቃኖትዞ ፈተነሌ ይቀርብዛል። ዩ ፈተናው መንግስት ምን አይነቤ ይትዋጠአሀል?

እስበልበላት ባዳች ታሪኽ ያረነዛልኩተቤ መንግስትመ ኡምመቲ ሀቁው አገድራኽ ይልዛል ባድዞቤ ዛል አሁን ኡሙት ስናንዞ ዲንዞ ዋ አደዎው መትፋቀድ ሀቃችዎው እሾትዋል አሻኽ ዛየሳ ያብላሚል። ላክን ዝስያሰ አለፈው ሩሃሌ ኡቁሚኸ ዛየሳ ሸኢዞ ልህም ዘልታነቱው

ታሪኽ ሀጃች ያራሉ። ሱልጠ እጂዞቤ ዛል መንግስት ባድ አሁንነቱው ይነክዛልቤ ተራዲ ይኸኩሚል። እትቆሚኸ ሙጥጢኤሌ ባድ እኸኻኸ ዛየ ገረብ ዋ መትቆጩ ይነብሪበኸሚል መትቆጩ ይልሊ አልታም ይልዛል ዝስያሰ ተህሲብ ዛላያች ጉትቲቤ ገረባን ገረብነት ዩዲጃል። መንግስቲም ዝቃኑን እናይዞቤ “ሩህኻድ ሀቁው ሩህኻድሌ መቆጩ እላ መትላየ” ባይቲቤ ዘመሰፊው ቃኑንቤ መዝረዘር ዋ መቤየንቲ መስጠ ይግለበሀል። ስናን ሹርራብን ታ ዛየ ይትሪላል።

አለገቤ ይትዝእዛሉ ኡሙታችሌ ዛል ሀክሚው ፍቅ ሞሽመ ሩህኻድዝዩ ሀክሚው መደጃ ዘልታ አላይ ሀልሊ ኤሉም። ዩ አይነ ኸላፍ ውጌር ዘይኸን ኸላፍ ዝታሊ ዝሰላም ኡገቤ አላይንተ ኡፍኑዱልቤ ሀቅዝዩው መርኸብ ይነብሪበዮሃል። አውሮፓ ባዳች ተሀይቤ ይተገዝኡ ዝናሩ ባዳች አፍሪካ። እሲያ ዋ እግርጌይ አመሪካን ባዳችቤ ዝትሪኦ ኩተ ባይቲን ተ።

ዳይ ባድ ዛለዩመ ጉደር ዘመን መስሰ ዝነበሩ ላክን እስአሁን ፈርቃች ዛልበዩ ኡሙታች ጉትቲቤ ሩህኻድ አለፉው ሩህኻድሌ መቆጩ ይልዛል ዝዲጀሳ ኮኦትዞ ገረብ ዳይ ሀዋዙም መድመእ ይግላል። መትቆጩ ኤልበኹም ይልዛል ገረብ ፈረት ይለሀደሀል። ኢሊጣኽ ይልዛሉም ሀሉ ይለሀዳል። ጥላኦት ዋ ፈረት አልመትዋፈቁው ክልአዛየዶ ገረባን ገረብነት ክልዘገሃ ይዲጃል። ዩ አይነቤ ቅደመ ይበቅላል። ቁርረ ወቅቲ ባድዝነ ታሪኸቤም ርእኔው። ኤርትራ ዛዋ የቅዛል ሁጅጃን ተ። ባድ አፍጅዝነ ሰማሊያቤ ጠልጠልቤ ዛል መትቆጩ ዋ መትሪማመዱም ድባያ

ዘዊጃች ቀጠብቲ ሙዳይ

ኢሪዮው ኢሪ ሚን ቲረ? ሚን ቲሰሚ!!!

ሪቅ (ጋን) መሉኦ ዘቄህ አሁን ነጋሺ ጭቆ (joke) ቀነኦ ዩዲዛል ኢንናር። “ ሊሚ ኢሪዮው ኢሪ ዩምደኻዛልሌ አሁን ኪስ ሙሉኦ ዘቄህ ኢስጣኽ። አምሞ ኢሪዮው ኢሪዞ ዘንኢመና ሞኽና ሀልበ። ዩትአመኒሌ ዩፈርኪዛል ኻነግር አሁን ዛኹ ኪስ ዘቄሁው ኢስጡሚኽ” ዩላል።

ኡሩስ ጌይቤ ኢላ ኢገርጌይ፤ ኢር ቱጭቤ ኢላ ኢርቱቡኦ ዛልሚ ኢሪዮው ኢሪ ሚመድ ኢፈርካኽ ዩልዛልሚ ዩ ነጋሺ ተሀይቤ ዩትነደአዛል ቁጤ ተነቀለሚ ዲጃ። ቁጤ አሁንዞም አጀብ ዋ አጃኢብ ዚታ ኢሪዮው ኢሪዞው ኤመዳ። ነጋሺም ተጌቦሚ አሁን አሁን ተጤነበ። ኢሪዮው ኢሪዮችሚ በጂህ የቁምሱዛላቸው ሰመኦ። ቤሄርዞም “ዜመድኹን ኢሪዮው ኢሪዮች ቁጤም ዩትአመንዛላች ኢንተዩ። ኢስአሁንዎ ዛሚቹም ሁሉ ዚተ ሀያትቤም ዛሉ ዩመስላል። ዩሌ ባይቲ አሁን ዛኹ ሸልሚቱው አሁንኹም ኢስጡሚኽ” ባዩዩ።

ዩ ጉቲቤ አሁን ራገ አቦሚ ጊዲር ሪቅ (ጋን) ዚጠራ ከተፍ ዩላል። ነጋሺ ፎኝ ለከም ዩሊ ዋ “አሚሮው!! ሀሰን ዚተዩ አውኾ ቤ ቀ ድ መ ሰ ኪ ን እ ን ና ሩ ፤ አዌሞኽባዊን እንናሩ። አውኾ ዋ አዌ ኦርኩት መሪኝ ዚናሩሌ ዩ አይነ ሪቅ (ጋን) ሙሉኦ ዘቄህ አውኹሌ ሰጡዩ። አውኹም ባው ዚኻኑ ሰኦ ኦርገግቢለኹው ነድሪ ባዩ። አምሞ አልኦርገቡም። ዩ ጉቲቤ ሞቱ። አኸእ አን ሚስኪን አንተኝ። አኻኹሚኸ ባው አንተኹ። መ አዌ ዘቄህ ዩርገግቢለኹት ኢኸኻኽ” ዩላል።

ጅምጅምቲ ሞ ድምድምቲ ?

ለ-ሀ 6ቤ ዚትኹተላ

አላይ አሀድ ጠቢቅቤ መጋረድ ዛልበነ አኸኸም ጩቅ (ሀርፊ) ሎቆደ ሞሻ ጩቅቲቤ ንውጭ የዲጅዛልነቱውን ተ። ኦርኩትዞም ኩቱብቲ ዘለለዩ ስናናቸቸቸቸ ው። ዩዞም “ዲጅ” ባይቲሌ “ጂጅ” ይልዛሉ እስአሀድ ኡሱአች ሀሉ። “ዲ” ጩቁው “ጂ”ቤ ይላቅጠሆሉ አውንተ ይሂግኑመ ይጠርሆሆል። እተ ፈቀር ውቅሩው ዝከተበ ከታቢም ዩ ዐይነ ተአብ ይነብሪባሉም ዘይንበርባሉም ይፈርካል። የኸንማም ላክን ድምድምቲ ባሎቱው ዝጩሀራውሳ “ጅምጅምቲ”ቤ ከተቤው። አልታኑም ወቃርዞ ድምድምቲቤ ዝከተቤውዎ ጠባባይ (ፈናን)ዞ ጅምጅምቲቤ ሃንኔው። ወዩኸ ወቃርዞም ጠባባይም ድምድምቲ አታይሉ አልመቤጀቤ ጅምጅምቲው ዘልቲናፈኡቤ አልቀራም። ውቅርዞው ማንከተቤውዎ ኡቃሚኸመ የቂንዞው ወቃርዞ ሞ ፈናንዞሉ አሀድገሆኸ።

የካቲት 66 (1974) ኢትዮጵያ ሶውረሳ እስአሀድ ብሳሎት ሸር(study circle) ቤ ዝናሩ መለሳዎች “መጅመጅምቲ” ትሊ ባሎቱው ለሀድ ገፈርቤ ይትናፈኡቤ ናሩ። ባሎትዞ መእናም ገልጌቡው መጣለልመ መቆፈል ባይትን ተ። ድክካው ይድረድርሆል። ስናኑው ይድመድሞሆል። መ ባሎትዞ መድመድምቲን ተ ብላይ መጅመጅምቲ አልታም።

አዝዞ ወቅቲቤ ዝናሩ መለሳዎች መጅመጅምቲው ዝትናፈኡ ጩቅ (ሀርፊ) ሎቆደቤ ይመስለኹሚል። እን ሂጅቱ ኩትቤ ይ ዝኸኔው አዝዞ ፈለክ ጭንጨሀ ወለገትቤ ዝናራች ሀጂስ ጩቅቲ መትዋረስሉ ዘዲጅን ተ። አማረኛ “ደመደመ” ሞ ሐረሪ “ድመደመ” ይትውራረስዛሉ ዝተዩሉ አማረኛ ቆበዞቤ ፍቅ ባይቲሌ ወቅትዞ መለሳዎች መድመድምቲው መጅመጅምቲቤ ሃገኖ። መ መጅመጅምቲም መድመደምቲም ስናንዝነ ኡስጡቤ ቆበ መእና ሀለዩ።

ገልጌቡው ገልጌብ የዲጅሀልወ ስናኔው መቆፈሉ ቤቀድ አሀድ ቀብቲ ሀፍ አሻኸ። አዝዞም ሐረሪ ስናንቤ “ሐፈቀ” ይልዛልን ሀልሞ “ሐቀፈ” ይልዛል ጩቅቲን ተ ? ሐረሪቤ ሐፈቀ ይልዛልሉ አማራኛ ቆበዞ “አቀፈ” ዩኸ-ናል። የሐፍቂ፣ ይትሐፈቂ ሐፍቂ፣ ሐፋቅ... ወዝተረፈ ጩቅታችሉ ስርዝዩም “ሐፈቀ” ን ተ።

ሐፈቀ..... (1) hug (2) unite (3) include ባድ ሁፋቅ..... Nation wide አለም ሐፋቅ ..... World wide; global አለም ሁፋቅ መትኢሳሰር.....} globalization አለም ሁፋቅ መትቂጣጠር.....} globalization ማጥ ሁፋቅ..... universal

አወስትራሊያ ዝሐረሪ ጠባባይ እስአሀድግር አለም ሐፋቅ ባይቲ አታይሉ አለም “ሐቁፍ” ትሉዛኸ እሰማኸ። ዩ ስናን መትኛወርሉ ሰብብዞ አማረኛ “አቀፈ”ብሀ መላቀጥቤ ዝትረኸባን ተ። ጠብቲ ሚጅጃ አኸእቤ መትነሰእ ሀልበ እላኸ።

ሩህኻድ አለፉው ሩህሌ መቆጩ

ለ-ሀ 7ቤ ዚትኹተላ

መድብል ንፈርካነ። ሱዳን ኸንቲም አዝዞ ኩተዞ። ዩ የቀነነዛል ሀልግር ዛልነቤው ሸርቲ ዘልአሰክነ ነቱውን ተ። ዘልቁቀልነቤ ሁሉፍ ዘነላ ሆጂም ታግር ባድዝነቤ መትቆጩ ኡጋው ዝለሀዱ ሰማሊ ሞ ኦርሞ ውትኒያች ሀሉ።

ሩህኻድ ሀቁው ሩህኻድሉ መቆጩ ሀቅ ዘገሀ ሞ ቡኡርን ተ። ዩ ሀቅቤ መትናፈኡም ዘገሀ ሞ በለሀ ሂጅት የትሃብራል። አሀድ ኡምመት ሀጪር ሞ ሩሀቅ ቅናኦትዞም መትቤጀ ይነብሪበሀል። ቀቢለ ወዩኸ ዲኑው ተገን ሞሸቤ ለመድነ ባዶች ወንባር ጥርረዝዩው መርከህሌ ወዩኸ ዝትሃፈነ ጥላኦትዝዩ ሀሉው አላይዞቤ

መውጠእሉ ዘገሀ ኡምመቱው አግሪ ዘይኡኸኩተ ዳይ ሀዞዝ ፍርግቲ መግኘ ሀልባ። መድረሰቤም መትጠዋወርመ መንበርቲ ደርሳች ሞ ታሪኸ መትለመድ ሀልባ። ይትሰጥዛል ደርሰም ገረብ ዘልለሀዳ ወቅታችዞ ሞቅእ ኸንታቸው ብቶ ሞ ቀኘት ኡገቤ ሞረዕእ ይትቴቀብበሀል።

አሀድ ባድ ኡመት ሰላም ሞ ክህሊቤ ይነብሪኩተ ተኸሸግር አሀድ ገረብ አላይ ገረብ ሀቁው መዳረእ ኤልባም። አሀድ ፈርቂም ብላይ ባድዞ ኡመት ዱፋን መሰመሰነት ይረኸበባ ኡጋ መትቃየስ ሀልባ።

ባድ ኡሱእ ዱፋን ዳይቤ ይለቂኩት ይትፈረክ ቂጥጤውም መንግስት ሞሸ ሀልባ።

ባድዞ ኡምመትቤ መትስኦአድ ሞ መትቃበጥ ዘይኡትኹትሊ ኡገቤ ብዳሮታቸው መትረኦ ይነብሪበዩሆል። ይትረመድዛል ባጂቱም ሱልጠ ወንባር ተሳኦቱም ፍራኩት አሳስቤ ዩኸንመ ፈት ዘልቲሂጀቤው ቀቢለ ወዩኸ ዲን ሸርጤ ዘልኻነቤው ዩኸኒን ተ። አሀድ ኡመት ዲንዞቤ፡ቀቢለዞቤ ስናንዞቤ ፈት አልቲላየቤውግርመ ባድቤ ዛል ዲንትቤም ዝመሰመሰ ሳም አገኘግር መትላየ ሞ መትቆጩ ይሎዛል ዘይንበርሉ ይፈርካል። ቃጪ እጂው አልቲደበለቤውግር።

ዚሐረር ሁስኒ ረኢስ ኸንጋ ሙራድ አብዱልሃዲ

ዚሐረር ሚሊኒየምቤ ዛሾ ንግርቲ

ሉሀ 1 ቤ ዚትኼተላ

ዚሐረር ዋ ዝኢቶቢያ ኩም እመው ጋራችኹ ዋ ሳቲ አህላችኹበህ መግደርሌ ዝኩም ኩምቤ ይትሃለቅዛሉ ማይላቸው ተማጅኹመ አለም ዱፉንቤ ዝትሰማመትኹመ እድዴቤ ዝትረኽብኻች ዱፉንሌ ሩሃ ዋ ሁስኒ መንግስት ሱምቤ ሰለጥኹ እላኸ።

ሐረር ኩም አመ ባድ ሁፋቅ ደረጀቤ ነገድራዛነ ኢቶቢያ አጀንዳችበህ አሀድዞ ዋ አጥጢዞ ሞኽነዞቤ ሐረር ኩም አመ ኢቶቢያ ኩም አመ ቃም ኻነመ ተነሰአ።

ኩም አመ አጀንዳችዝ ዝባድ ሩእይታችዝናው ነትዋፍቂቦ ቅዶሱው ምሻ ደረጀቤ ነክምለዩ የትኸሹን አስለ አስለ ምህራቸው ዝገረዱመ ዝመሰሩ አጀንዳችን ተዩ።

ዝባድ ሩእይታዝ ይትኹተሉ 20 አመታች ኡስጡቤ ባድዝነ መስኪንነትቤ ቱጫ፡ አማንነትቤ ዝትቁረሀ፡ ዴሞክራሲ ዋ በረሀ መትሃዳደርቲ ዘረገዘቤ ዋ ኡምመትዝዩ ቡኦት ዝጉቲ ዝተዩ ባዳች ተርተቤ ትትረመድዛት ዴሞክራሲ ዝቱ ኢቶቢያው መራን ተ።

ዩ ቁድስ ዝታ ሩእይቲው አታይ መቦረድ ቻለቤ፡ መሀዲ መትዋፈቅ መትሬኸብመ ባድቤም ባድቤ ቃጫቤም ይትረኽብዛል ኡመትዝናው ጠረፍቤ እላ ጠረፍ ኩሽኩሽ ሞሻ ይቀድሙ አጀንዳችዝ ዝኻኩላ፡ ዝሐረር ኩም አመ ዋ ዝኢቶቢያ ኩም አመ አጀንዳችዝናው ክም እሾት መዴጀሌ በረሀ ተዋፊቆታችን ተዩ።

ዝሐረር ሁስኒ መንግስት ዝትኤሰሰቤው 1988 ሀበሽ ቁብጢቤ ሚገል ዝዳይሀዋዝ ዋ ዝዲነትጌይ ወለገታችቤ በሽበሽ ዝኔሮት ምህራች ተከመሉ። ሁስኒዝነቤ ዝትሚህሩ ብዳሮታች ሁስኒዞ ዳይሀዋዝ ንብረቤ ደማጅ ንውጢ መትኹተልዝዩቤም መትማጀቤ ባድ ሁፋቅ ደረጀቤ መዝገብ ዛቁውመ ዝትቁቀለ ዝዲነትጌይ ልቃኦትሌም ዝገረብዝዩ አታጮት እሹ ይልዛል አመንቲ ሀለነ። ህያች ዝትቱገሉመ ዝቅ ንሊኩተ ያሽዛሉ ዝብዳሮት ምህራችዝ ዘይባሩኩተ ባድ ኡሰጡ ዋ ባድቤ ቃጫ ይነብሩዛሉ ሁስኒዞቤ ዝትወለዱ ኡሰኦታቸው ዘገሀቤ ነትሻውራው የትሂብራል።

ኸንጋ ባድቤ ቃጫ ተጨህኹመ ዛልኹ ሐረርያች !

ጥንቲ ዝቱ ሐረርጌይ አሀድታኻ ኩም ኩማመቤው መግደርሌ ጉዶር ሰፈር ሌጥኹመ ክም ዝትወለድኹቤ ባድኹ ዲጅኹ። ዩ መዋፊቅቤም ሁስኒዞ ኡምመት ዋ መንግስትቤ ዝትከመሉ ብዳሮት ምህራቸው ዝያረ ሞሽ ነሲብ አገኝኹመ የትሚህቁ ንውጢያቸው ሪእኹ፡ ቅብላናች ዋ ኑቅላናቸውም ተሃዘብኹ (እቤጅኹ) ይልዛል ቁያስ ሀለኝ።

ዩ ሙጥጢም ዘልታ ሁስኒኹ ብዳሮቱው ሩህኻድቤም ኻነ ዳይቤ ገርጋሪ ሞሽ ዛልበኹነት ዋ ዝገረብኹ ተሳእዶቱው ምን አይነቤ ሞሽ ትፈርካኹው ትሂሰቡቤ ዛልኹነት ይትሪአኛል።

ሁስኒዞ መንግስት ዋ የትሚህሪ ቃምዞም ኩማመዞ መዋፊቁው መትናፈእቤ ባድቤ ቃጫቤ ዝዲጅኻችበህ ፈታንፊት መትጌቦቤ እሰበልበላት ሃጃች ሽርቲቤ ንትሂረግበዩዛነ አርራቸው መትሚቻቸዝነቤ፡ ድባዩም ዳያስፖረቤ ይነብሩዛሉ ሁስኒዞ ተወልላጃች ሁስኒዞ ብዳራው ይነፋቦ ኹንቲው ፡ ምሻ ኸሾናችዝዩ ዋ ምሻ ዘውቲዝዩቤ ይትሳእዱቦ ኡጋው፡ ሩህኻድ ዋ ሽርከቤ የሚህሩሌ ይፈርኮዛሉ እስበልበላት ዲነት መኮአ (እንሸስትሚንት) ሃላቸው ጠብጠብ ናሽዛነ ናርነ።

አላይ ገረብደሌም ሀምስት በሪ በሪያች፡ 3 ኩምቤ ዛይድ መንበርቲ ጋራች ዋ አላይ አላይ ዳይሀዋዝ ኸድማቸው ዝዳበለ ዝኩማመ ቶያ መኤሰስሌ የትኸሺ ጠብቲ ተከመለ። ቁራሳችዝናው ከበከበ ገረብሌም ዝትዳመሱ 100 ጌይጋራቸው ጃተኒ ሞሽቤ ዝናሩቦ ኹንቲ አግረገብኔዩመ መንበርቲሌ መትናፈእ ይኸሽዛላችሉ ኹንታች ተምቻቸ።

መራገ ሰበብቤ ዞደቁ 3 በሪ በሪያቸው ጥንት ዝናሩቦ ስፋ መግረገብሌ ቡሩቅዞ፡ ዙርዙርዞ (ዲዛይን ፡ እአስፔሲፊኬሽን) ዋ ቁይመ በዩ ወጠአለዩ። ይትቸኸሉቦ ወጪው መትቃሰም ይኸሽዛላች ዱፉንሌም የትኸሹ ኹንታች ተምቻቸ።

መ ፊስተዞ ኤሂርደሌ ዛል ኩማመ ፋይደ ዩ ሞኽነዞው ተጠልሉው ሁስኒዞ መንግስት ዋ ኡምመትበህ ሞኽነቤ ሁስኒኹ ብዳሮቱው ገርጋሪ ሞሽቤ ዝባድ ሩእይታችዝናው የሲር ሞሽሌ ናሻዛነ ጨራቀቤ ዝገረብኹ ሳሙው ገበእ ትሉኩተ ክላሆቴው አቀርባኸ።

ሉሀ 18 ቤ ዩትኹተላል

ኢሪዮው

ኢሪ .....

ሉሀ 7 ቤ ዚትኼተላ

ነጋሺም

“ደ ወሩው አምኑሜክ። ደ ሪቅ (ጋን) ፊዝቤ ጊዲር እንታ። ደ ሪቅ (ጋን) ኡው ደመልሃል ዚቄህ ጊዛቱ ጀሚኦም ኤሉም። አዌም ሪቅ (ጋን) ዚቄህ ዛጥ ወር አሀዲም ዜመዲኛ ሸኢ ኤሉም” ደላሉ።

ራጋ አባም

“ቆራም ሸኢ ዘበጀህ አየትሃሳሰሽ። ወርዘው ዘትኢ መኑ ተኹጊር ዛኹ ኪሰ ዚቄሀው መጥ ሀው” ደላሉ። ነጋሺም ዚሶኦ ሩቡት (አሀዲ) ቀጠብ ባደመ ኪሰ ዚቄሀው ሀፍ አኹማ ሰጡ።

ደ ጉር ዱ ሰ አር ራ ቤ ሂሳቦት ጩህ ደለኹኩት ኸሽኹግር፣ ግእዝ ዩኒኮድ (Geez Unicode) ባይቲቤ ደ ጠ ሪ ሀ ዛ ሉ ው ጉ ጉ ል (Google) ሞሽሴ ፎንቲ (font) ኪል ኮምፕዩተር ጥ ዘመድቤ (downloads) ታይፕ አሰኣሽኹ ቤሂር ድልሸሀን ቡርዳቤ መግፈር ደትፈረካል።

ኩ ቱ ባቼ ው ላ ቲ ን ቤ ም አዝኩትዞም ሳብአ ቤ አልታግሩም ኮኦትዞቤም ኒትቁበላህ።

አልለ መገን

ሸሀን ውቅርቲ ምላክ

ኡመት ሀልቁ

ኡመት ሀልቁ ፡ ቅድስብ መሌቀዞ ጥቅጥቅቲዞ ጨሀቲዞ ዋ አዝዞኩተዞም መትዋለድ መትናሰእ መንተ ዋ መሞተዞ መሃለቅቲው የበሰለብዛል ደርሲ ከታራው ኡሱእ ሀልቁ ብላሎት (ዴሞግራፊ) ይሎሆል።

አሀድ ኡመቲው ይጠቅስዛልቤ ይትሳ መትዛል መሃለቅቲ ይትኸሻዛል እሰበልበላት ሰበብሊን ታ። መሃለቅቲዞህ ቁጠር ዝታ ማን ይኸሰሀል? ምንሌ ይኸሰሀል? ዋ መቼሌ ይኸሰሀል? ይልዛል ሀብሪ ሀል። መጣሪ የሲምዛሉም መጋለዞሌ ይኸሰሀል።

ኡመትዞሌ ሚይ ትሪክ አፊት ተእሊም ወዝምሳሰሉ ኸድመ ይ ስ ጠ ሊ ይ ኸ ሸ ዛ ሉ ም መኻደም ቲዞው የቀርብባ ኡጋው ዋ የትኸሸ ውጦቲው መቃየስሌ መሃለቅቲዞው ሞቀ ይነብሪበሀል። ኡ መትዞ ይነብሪበሃል ደቺቤ ኡሱእ ጥቅጥቅ ዘየልመ ምኸሪኝዞ ንብሪሊ ዘይአሜኸብ ደረጃ ዘይሌጥኩተ ይቁህሩዛላቸም ዝንብሪ ምዛን ዘይትኛወር ኩታ መሃለቅቲዞው ይኸሾሆል። ኡ መትዞው አዝዞ ደቺቤ መፈንቀል ወደኸ ፈጠራ ሞሽሌ ይኸሸዛሉም መሃለቅቲቤ ሃጀ ዩኹናል። መሃለቅቲዞ አር ሸኢሊም ኻነ የገሰሲ ሸኢሊ ዩልሌ ይፈርካል ባይቲን ታ።

ሆጃ ወቅቲቤ አሱእ ወልዲ ሀልቁው ይነክዛልቤ ማጥ ደረጃቤ ሚሻ ባዳኸ ደረጃቤ ዋ ሚሻ ቶያኸ ደረጃም ዘልቀሪቤ መሃሰብቲዞ ተቃየሰመ ሀል። ዩዞም ሀጪር ዋ ጉዶር ወቅቲ ባይቲቤ ዝትሚተራን ታ። አስአሀድ ዘይትሪኡ ዋ ዘይቲታወቁ ሰበባኸቤ ኹንቲዞ ይትኛወርሉም ዘይቲኛወርሉም ይፈርካል። ዩው ፖሊሲ ያ ጭዛላኸሌ መሀሪ ግዞ ይትመለሃል። ገልጌብዝነቤም ቃጪን ታመ።

መ ዩው ዛነሳ ቤሂር ኡመትዚን

ሀልቁበህ ዝትላሀደቤ ጠነዮ ገልጌብ አዲጃኸ። እተታይቤ ንቁቅላዛነ አሀድ ጠነዮ ደቺመ ኢር ቱጭ አፍሪካቤ ኢትዮጵያ ይሌዛል ባድቤ ሀረር ባይቲቤ ትትታውቅዛት ጌይንቲ። እትታ ጌይቤ ቀዲምቤ ዘሰፈረመ ዛል ኡሱኡም ሀረሪቤ ይታወቃል። ሽርቲዞ ዝዲጃመ ዝሰፈራቸም ወርራ ሀረር ባይቲቤ ይጠርሆሆል። ሀረር ኢርቱጭ አፍሪካቤ ቀዲም ባዳኸቤ አሀድዚዩንቲ።

ታሪኽ ቀናዛልኩተቤ ሀረር ኡመት ባድዞው መትኻተርሌ በጃህ ወረም ዘሌግን ታ። ነጋሺነትዞው ዝቀበጠጠጠም ጨለንቆ ጋዝቤ ተሰበረማን ታ። 1887-1991 ሚላዲ ዲቶቢየቤ ዝናና ነጋሺያኸ ዋ አግሮጃ መንግስታኸ ፖሊሲ ዝዩ ሰበብቤ ሀረር አግሮጃ መሰከንቲ (ጋሪሰን ሲቲ) ኻንቲ። ሀጪር ወቅቲቤ በጃህ ኡሱእ አዲጃመ አሰፈሩቤ። ባድዛል ሀረሪው ማኸ ሀርሺ ዋ ጋርዞቤ ይትነቀልኩተ ስርቤ ቃየሱሎመ ሰበብ ዋ አስባብቤ ባድዞው አትሂደጎ። ዩ ሞኸነዞቤምን ታ ቤቀድ ሂረቤህ ዝትቃጠሩመ ዝዲጃኸ ሆጃ ሀረርቤ ጨህ ባዩመ ዛሎ። ባይቲም ሰፋሪያኸ ሰበብቤ ሀረር ኡመት ተወሀጠ። ሀረር ዋ ሽርቲዞ ኡሱእ ሀልቁው ዘመንዞህ ዘገሀቤ መጋሪድ ይኸሸዛል ታሪኽ ኩቲብቲያኸቤ መሃለቅቲዞው መሃጀ ይፈርካል።

አኸእ ዛልነቤው ዝታሪኽ ወቅቲቤ ኡኩሰቤ ይትቁቀልዛሉ ኢቶቢያ ኡመታኸቤ አሀድዞ ሀረር ኡምመትን ታ። ረሰሚ ባድዝነቤ ዛለን ሀቁው መነስዝና ሰበብቤ ንትመረሱሚና። እንናኸኩተ እንስ ዝተዩ ቆውሚያኸ ሀቅዝዩ ባድ ዋ ዱኛእ ቃኑንቤ መሰረመ ሀል። እንሰ ሰበብቤ አላይዞ ይረኸቦዩ ሀቃቸው ዘይቲመረሱኩተ ፡ አንሰነትዝዩቤ አልሙጅ ኹንቲ

ዘይዋፍቀዩኩተ አላይዞቤ ድባዩ ሀቃኸ ይትሰጠዩ መ ይትቁሪሀኩተ ያሸዩዛል ቃኑን ባድ ደረጃቤም ማጥ ደረጃቤም ተከተበመ ዱኛእ መንግስታኸ ዱፋኑም ተካሀሉመ ዘሰበቶ ህግ/ቃኑን ሀል። ዩ ህግ ዋ ሀቁው ሞቀመ መትቁበልቤንተ ኢ ቶ ቢ ያ መንግስቲ ም ሁ ስ ኒ ዝነ ቤ ከራ መዝና ይትገደሪኩተ ተራዲ ኻኸመ እዝኒ ዛሺው። ኢሀአደግ መንግስቲ ቤ ቀ ድ መንግስታኸብህ ይትላይቤ ሰበብሌ አሀድዞም አንሳኸ ሀቁው መትቁበልቤን ታ። ቤቀድ መንግስታኸማኸ አንስ ቆውሚያኸ ሀቁው መኹጃ ዲ ነት ዝዩው መዝረፍ ይትቁሸኩተ ሞሻ ፖሊሲንተ ዝናሬዩ። አንሳኸ ሙጥጠጠም አልታው ብዝሀ ዛለያጩውዞ መጥላለ። መምሰት ዋ መቁሸቤ ነትዝዩው የትኸዱዩን ናር።

ዩ አንሳኸ ቃኑን አይዩ ባድቤ ዛሉ ኡኩስ ቆውሚያኸ ከራመበህ መንበርቲ ሀቅዝዩ፡ ፊት ዘይቲሂጅቦዩ ኩተ ዋ ፍጅቲ ዘይቦርዲቦዩኩተ ቅርሃን ይስጠዮሆል። አዝዞኩታም ማንነትዝዩው ይቁህሩ፡ የጠብቁ ዋ የትቲዋውቁ ኩተ ገርጋሪ ይስጠዮሆል። ስ ያ ሰቤ ም ተሳ አዶት ይነብሪዩ ኩተ ኡጋቸው የትሚቻኸለዮሆል። ህያኸ ሀቃኸዚናው ዘገሀቤ ሞ ቀ መ መ ብ ሰ ል ይነብሪበነሀል። ዩሌም ኢቶቢያ ባድ ቃኑኑው፡ ሚሻ ዛልነቤው ባድ ቃኑኑው ዋ ማጥ ቃኑኑው መቅረእመ መብሰል ሀልቦና። (Minority Rights in National and International Law). ዩ ቃኑን መንበርቲ ዋ መትገደርዞቤን ታ ፍርዲ ጋር ዘሃርነሳም ኑቃዛነ ስናንቤ ቱርጃማን የቃኑሉነዛል። አላይ ሰበብቤ አይመሰላኹ።

እኛ ሀረሪያኸ ዝማንነትዝነ ሉሀ 11ቤ ይትኹተላል

አመት ሃልቂ

ሉሀ 10ቤ ዚትኼተላ

አስጠሉ አስሊ ጠቢቅ አሳስ ዲን ዋ ስናንዝናን ታ። ባድዝነ ሀረር ዛልትብ ምኽሪኛቤ ዝማንነትዝና አሰጠ ስናንዝናን ታ። ዩ ስናንው መቁረሀመ መዋረሌ ፍዝቤ ፍዝቤ ጃህዲ ሞሻ ሀልበና። ዩ ጠልሀብቲ ሀብሪን ታ።

ስናን ይዋርሌ ይፈርካሃል ስናንዘው የሲንኒዛል ኡሱእ ሀልግርን ተ። ዩ ስናንቤ መሴነንሌ ኡሱእዞ ድርቂ መሀደኛ ሞኽነ ይነብሪበሀል። መሀደኛ ባይቲ ስናንዘው ዲንዞ ዋ ቀቢለዞው አሳስ ሞሽቤ ዝስያሰ አፎቻ (ፖሎቲካል ኮመኒቲ) ጫየቤ ይትጫዩ

ፈርዲ ሀልባ። ሰቡብም ዝዳይ ታሪኽዞው መቼኸልመ ዝወልዲ ወልዲሌ ሁሉ ፍ ሞሻ ይፈርካሃል ዩ ኡጋ ሙጥጢቤን ታ። ዩቤ ቃጨ አላይ ዳንዲ ኤሉም።

ማንነተዞ ሃጀቤ መንቀሀቲ ይረኽባሃሉም አደ ዋ ታሪኽዞው ይለም ዳሃሉም መክተብ ዋ መቅረእ ስነትዞው መዝጋገህ ይፈርካሃሉም ዩ አፎቻ ሀልግርን ታ። ስናንዞቤ ወርጊብእቲ ራዲዮን ቲሽ ሲኒማ ጨህ ክላሽ ሩህዞሌም አለገሌም ያርመ ማንነተዞው የትኪብን ታ። አዝዞሳንተ አለጋም ዩቃመ ይትቁበላሌ ይፈርካሃል።

ሀልቂዝናው መዛየድሌ ሜገል ሚጅጀዞ ሁይቲቤ ዛልናች

መሀደኛ ነትዝኛው መትኬቦ መፍረክ ሀልበና። ጉትቲዝነቤ መትዝላለመው መትኻተር። መትሪግሀም ዋ አጥጢቤ አትጢ ገርጋረ መታሸቤ ደድ መዝረእ። ዩ ሃልቤ ቁኑንዞ ዛል ሀረሪ ነት ዞው ኬቦ መ አትኬበግርን ሀጂስ ተውሊድ ሀረሪያች ይትባዘሁ ዋ ይዛይዱቦ ኡጋቹው መቃየስ ንፈርካና። ሀረሪነት ተስ ባየመ አትቁለጠግር ዝትዋለዶ ሙጥጢም አልታው አላይዞም ሀረሪ ሞኽናው ይኸሸሀል። እንናች አቆመስነግራን አለጋም ለ ከም ይልቦነሀል። አፎቻዝናፎኛ ይዲጅማም ዩቡአል። ደድ ሀረቅ ይገዛል ዛየከትዞ።

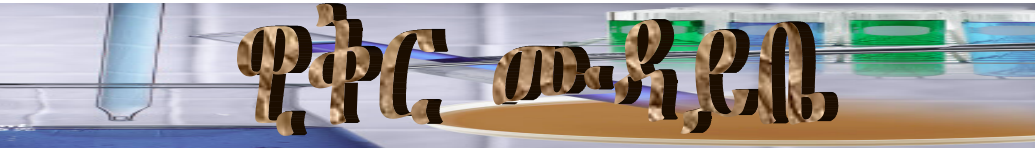
አልላ መገን (ኦገስት 2/07) ...ቶሮንቶ

ኮንግረስ

ሉሀ 19ቤ ዚትኼተላ

9. ዳይሀዋዝዝነ አመንትዞቤ ተለስ ዘይኸንኩተ ዲን አምሪው መጥብቅ ፡ ሀረሪ ኡምመት ማንነትዞ አስጠ ዝተ ስናንዘው ፈቀራችዞው ታሪኽዞው ይትፋቀዲኩተ አፎቻች ዩ አምሪሌ ዘገህ መስሩፍ ዋ ኡሱእ ታኽ መርመድ (ሀልቂ 2 ሃጃ)

10. ኡመትዝነ ዝረኽቤዩ ዝስያሰ ፋይዳች እጂዞቤ ዘይውጡኡኩተ ዋ ኡመትዝና ቅናኦቱው የትቁሀሪሌ ይፈርክዛል ኩልሉ ዳብሊ ዝስያሰ ውጥኒ (ሊግ) ይትቁቀርኩተ የትኺሽዛል ገርጋረ ዱፋኑው ሞሽ። ባድዝነ ዋ ሽርቲዜ ስያሰ አምረትቤ ኡመትዝነ ወቅቲ ወቅቲቤ ዝዳይ ፍርግቲ ይረኽቢመ ዝእንሳኒያ ሀቃችዞው ዩቂኩተ ደርሲ መስጠ ፡ እንቃህቂ ጠልሀያች ሞጫ። ወቅቲ ወቅቲቤም ዝዳይ ፍርግቲ ይረኽቢኩተ ሞሽ። ሽርቲዞቤ ዛሉ ቆውሚያች ዱፋንበሁም ደድ ዋ ክህሊቤ ይነብሪቦ ሃሉው ዘልዳረእ ኡገቤ መሀዲነትዞው መንቃቀህ። ዲነትጌይዞው የሰብሂቦ ህትፋናች ዋ መቅናነእቲያች የገኝቦ ኡጋቹወም ሊግዞ መትሌመድመ ሞረእ።

ኢቢአኸሸንተኛ

ኢቆት አሰር ሞታች

ጀህ ዩሌግር ጀህጀህ አቤልቲ ሸህን ኢፋም ፈጥ ቲሊኩት የብቁ መትቃፈን ሲነት ኩቱብቲ ሀዬ አይቲሃፈን የትኺሽነሀል ዋ ሲናን ሰፈን።

ጀህ ዩሌግር ጀህጀህ ቦቲ ቢፈቀር ጢቱም ቲብቂ ዋ ኢን አፍፋዜን የትቆሀር ቢሊም ሉኹው መቦረድ ከስተን ዘላዬ ሂር ደርራ ኡፋው አንቁሄ የብቁ መኾፈር።

አላያቹኽ አቤሉ? ሐረሪ ወር ጊቢታች ሐረሪ ጀሪዳች ዚዳይሐዋዝ ደም ወተራች ሲነት ኩቱብቲ ዋ ኢቆት አሰር ሞታች።

ሐረሪ ሲናን ሌቆት ዋ ዚግሀሌ አሳስዞ ሲነት ኩቱብቲንታ ዚግሀሌ አሳስዞ ቢሊም ሀርሪያም አጥ ዋ ሀቡዞ።

ከፍቲ ዚትመለኦ ሰኦ ኡስጡ ቀልቢኸሽቤ ቂር ኢሊማን ቱልቱል ኢላኽ ማደኤቤ ኩሉሉም ኢላኽ ቡርቱኻን ጉምጨያችኸሽቤ

አሪጥላማም በረሀ ያሽ አፈትኸሹው ቀብሸተት ኢላኽ ወዘነኸሽ ላሞሩው።

ዩ ማበይነቤም ዩዲጂማ ተስቲ መህቂ ማደኤቤ ዩቁጨኛል ዘኩሸኩት ኸርቂ።

ቀልቢኸሽ ጉቲ ገብቤም ዩትዚራረጊማ ከፍቲ ዩትቀደሂማም በለቅቤ ዩትሰፈራል ተስቲ።

ተስቲኽ ጠኝቤም ሀጂስቤ ወሀ ኢላኽ ተስቲ ኢቢአ ኡኹኒማም ኢርገግባኽ ተስቲ ዋ ከፍቲኸሽቤም አኒንተኛ ኢጠሪህዛኽ ዩ ኩት ዋ የእ ኩትቤም አኻሸቤ ኢነብራዛኽ ኢቢአኸ ሸንተኛ ማ አይደኽ ኡሁራኽ።

ቢቀለም ኡቡዳልዋስስ ዱርሪ

ቢቀለም ኡቡዳልዋስስ ዱርሪ

ኮንግረስ ምሀሪዞ መዝገህ ኻነ መጥብብ ይትሬገዛዛል ዳይሀዋዝዞ ኸሸናችበህ ቁጡርን ተ።

ሐረር አማኝን ቲ ?

ኤገሎት ዘሌላ አልላሁ ሰምዞ
ቁረኛ ናሺማም ሉኸዞ መሀመድቤ
ሰላመት ናርዳነ ጢት ዋ ግዲርኸቤ።

በርረ ዋ በሀሩው ዝትማጅኸ ሀረቃች
ጌይ ዋ ጌይፈጋይቤም ዝትሳመትኸ አህላች
ባድ ዋ ማዳቤም ዝትፈርኸ ሳተህላች
ሰለጥኸ ! ንላና ዝትገደርኸ ኑግዳች !!!

መትረገጥ መትዝእ ዋ ቅንጭፍ የቲሻል
ብልሰነት ቅባጮት ሙንኩተ ይመራራል
ሩሁው አልሀከሞት ሙሰሱትን ይመስታል።

ባድ ነሀቤ ዩኸንመ ሸረፍ ይትዳረእዛል
አሀድዞ ይኸጅመ አላይዞ ይትኸጅዛል
ሰላም ዋ አማንነት አይደቤኸ ይነብራል
ሀቅ ይነግሲ ቁሲ መኒት መች የሳግዳል።

ገደ ቡርሲ ገንጎራች መትዴደቅ ዘበልናች
ወቤ ዘር ወናጋች መትአገድ ዘልፈርናች
ሀቁባይ መለሳኛች ነፍሲ ዝጋበርናች
ዋትነ ሀረሪያች ከራመ ዘትቁሪሀናች።

ለአያ ተሀይነት እልላ አልሙጅ ሄራ ፍሪ
አበድ ይግረግቤልወ ከት የጭመ የብረሪ
ኦርኩተ ተስ ይላል ደአይቤ መንሰሪ
ድል አይትላየነ እኛበሀ የዋሪ።

ድል ብርቅ ሸኢን ታ መትፋቀድ ይኸሻል
ተሊስ ኻኑቦግር እጂኻድቤ ዩጫል
ዩም ዝታሌ ባይቲ ፍሪግቲ የትሂብራል።

ዝኛእ ዘልነቅሃ ድሉው የጠብቁሚል
ቀርራኢ ዘልኻነ ድሉው ይትፋቀዴል
ድል ቀድረዞው የቅዛል ሰነት ይትጣለፋል
ድሉው መትኻተትሉም ሂላቹው ይቃይሳል።

ስመእ !ሸሚኢ! ስሙኡ ! ሰመእነዋ

ሀረሪያች ቁጥጤም ሀባሮት ጦርነዋ
ታሪኽ ሙራየትቤም ንትሂጅቤ ሀልነዋ
ዝኔሮት ፈተናው መትዋጠእ ሀልበና።

ሊግ አሸ አላሻሙው ነኸቲመ ሆጂቤ
ድላገ ምሀሪራው ኑርዳመ ሚዝ ላይቤ
ባድ ሀቅዜው ነክፈሌ ሚሻ ገረብኻድቤ።

ሀረሪ ከነዲያናች ኑዕ ሳምኸው ንሱዕ

ሀረሪ አመሪካናች ኑዕ ሳምኸው ንሱዕ
አዝዞኩት አውሲያች ኑዕ ሳምኸው ንሱዕ
አላይደቤም ዛልኻች ኑዕ ሳምኸው ንሱኡ
ድላገ ስአይት ሆጂቤ ኤግሉ።

ሸሃደ ቤሂርሌ ይትከፈልዛል ሚሪ
ባድ መኻደምን ታ ነፊስ ዝታ ፍሪ
ሙቱም ዘይአሞታ ዝሀሰነት ስርሪ
ልሀዲ ይኢክራኤል የኸትማኤል ቀብሪ።

ይም ዝታሌ ባይቲ የኸንለኸ ወርዋሪ
ባዴ ምን አሸትለኝ? አተልመት ቅማጥሪ
ባዴሌ ምን ኑሸሌ? በልመ ሩህኻው ሂብሪ ።

ሰነም-አብሪስ ባዳው አማነ ነሰእና
ወሊ መዳበያው ሁክሚዜው ለሀድና
አድሊ ዋ ፍርዲው ኡመትዜሌ ሰጥና?
ክላነ ነትሂብሪ ሚጅጃ ክልነቀልና።

ቆር ዋ ቁምሰዜ ሀረር አይደሌን ታ ?
መሀማለል መምሰትዜ ምን ዝኻነሳን ታ?
ምድደዞው መፋጨ እኛቤ ሀቅን ታ።

ጌይ-ኡሱዕ ጌይለመድ አኻም አላይ አላይ
አህሊ፡ ቀቢለ ዋ ዲንቤ ፊት መሂጂ ብላይ
ግልጋሎት ሰጥትግር ባድ ትረኸባት ልማይ።

ሀረር ሀረር ባይቲ ኡሱእ ሙጥጤም አልታ
ሀረር ሀረርነትዜ ኢር ዋ ዱፍበሀን ታ
ይበሀ ድባየቤም እንጫ ዋ ቁጥን ታ
ዝፋጤሪ ሚዛን ዝትሚቻቸላን ታ ።

ቦሰና ኡሪያች ሀቅ ሀለዩ ጌይቤ
ይበርሩ መኸሉቃች ሀቅ ሀለዩ ጌይቤ
መትፋቀድ መቁረሀ ፈርዲን ታ እኛቤ።

ወሲያ ዛልበናች መለሳይ አብሰማች
አማነ ዝጦርና ሐረርጌይ ቀለጫች
ኢር-ቱጭ አፍሪከቤ ሀንገፊ መዲናው
ነጠብቁ ሀቅንታ ታሪኽዝና ቡርቃው።

አልሙጅ ጠለሳችቤ ጣህር ቱኸ-ኒኩት
መዲነቱል አውሊያእ ልማይ ትረኸቢኩት
ሀረር አማኝንቱ ነቁሀሪ ኢን ኑርኩት
ሀረር አማኝንቱ ነቁሀሪ ኢን ኑርኩት።

አብዱረሂም ሃሺም

ኮከት አዳው መትጋበት

አያምዞ አላሁኑ። ወሀሪዞ ጁላይ 29/2007። ገልጌብዞ ዝኻኔው ኢትዮ ሀረር ሙዳይ ገልጌብ አርራቤን ታ። “ሀሪፍ 2” ሱምቤ ዝበእ ሀረቅዝና ሀፍ ዛዬኼው ቀብቲቤን ሀፍ ገልጌብዞ ዝትቴገሌው። አ ዝዞዞም “ኦርዝናው መስመእሌ ጠብ ዝተነኩተ አሪዝናው ዜዳነሳም መትጠነብ መፍረክ ሀልበና። አላይን ተጠብ ንሉሚነ። አን ገረቤደሌ ነጪሃቸው አደንቀዮሆኽ። አዝዞያቸቤ መሀዲጃ መንሰእ ሀልበና።” ባይቲቤ “ሀሪፍ 2” ረእዩዞው ሰጣ። “ሙዳይም” “ሀሪፍ 2” ዛዬውሌ ጦሮት መሰጠቤ ተሀሲብዞው ጠቢቅቤ አደገሌው። ዩ አሀድ ገረብ ረእዩን ተ።

አን “ሆክዝ አይዞ” ሉይ ረእዩ ለሀድኹ። <<አኸእ አኻኻች ትሉዛኹ ኩተቤ “ደር ሰሀን” ሉኸዞ አልገበአሌናም ባይትን ተ። “ደር ሰሀን” እላ አኸእ ዛዬው ነልመድመ ነትዝኛው ኑቅን ታ። ማንነትዝናው ነግኝን ታ። ተላኸሌኝ ዛዩመ ቱርጃመ ዛኼው መጥለሀቲቤ ሀረር ሞ ሀረሪው መውሀጥሌ ዘንበራ አጉጃው ዘወገኤና አላይዞው ዘንሚሰልኩታን ታ። ዲንዝናው ስናንዝናው ንለሀዲመ መት ወሀጥቤ ንትሴ ተር ኩታ ን ተ። መጥለሀቲዞ ቤ እሰብራ ረእኪ ለኝ ቤሃር። አስረዲአዮሆኽ። ቀጥሎ ይቅርተብህ ወዝምሳሰላው ዝቁቀሌው ማንነትዝናው ክልሀደግነ አላይዞው መምሰልቤ ዛልነነቱው ሞረእሌን ተ። ሀጨርቤም እኛው ዘይመስሊው አንሚሰልን ታ። መ ነጪሃቸው መምሰል የትኺሽናሚል ። ኤልበናውም። ነጪሃቸቤ ንነሳዛነ ሞ ንለምዳዛነ ደርሲ ምን ሞኽን ሀልባው መላየው ሞቀ ሀልበና። ቴክኖሎጂቤ ሌቁ። ንለምዲበዮሆነ።

መትሂዳደርቲቤ ሌቁ ንቀሀዲበዮሆና። አላይን ተ ንትኹተለዩኩተ የትፊርኩዛሌ ቀድራች ሞ ሃላመሀላች ኤለዩም። እንናች ንትኹተላዛነ ክታብ ሀለና። መቅናነእቲዝናው ነገኛዛነ ክታብዝና ዳንዲቤን ታ። ነጪሃቸ ክታብዝዩው ሀደን። 10 ዝዲንዝዩ መኸዙያቸው ሽራረፉ ዳመሱ። ዩ መኸዙያች ዝትክተብቤው ሉሀው ዝትጌብቤው ድርሬቤ አትኔቀሎ። ኡሱእ ዘይቅረአኩተ ፍቅ የል ባዩመ ፍቅ አትቴኹ። ሂያቸው መሀዲጃ ሞሽ ኤልበናም ባይቲቤ ተዳመሱ ዛኹዩ መኸዙያቸቤ እሾትዝዩው ቁቀሉኹ።>>

ስናንዞው ዘቤጀውሌ ገልጌብዞ ቀብቲ “ኮከት አዳው መትጋበት”ን ናር። ነጪህ አደዞ ሞ ነጪህ ዘልታ አደዞቤ ማንዝዩ ዛጥ ዩጠኛል ፎኝ የሊጣል? ዩ ባይቲም ሁውወ ዛጥ ዩጠኛል ባነግር አዝዞው ነምሰል ንልመ ንትኹተላሌን ተ። ወንደል ባይቲ ሞ አልባይቲ ህብሪን ታመ ቃኖቴው መትሴመእ ድርቅ ኻነቤኝ። ዩሌምን ናር መሀዲጃዝና ክታብዝናን ተ። ። ሞኽናም ሀልበ ዛኹመ ረእዩው ዝሰጥኹ። ክታብዝዩው ዝገፈራቸው መሀዲጃ አኸኸ። ዩ ተሀሲብቤ ሙሉእቤ ሙሉእ አምንበሆኹም።

ዛኸኔው ገልጌብ ፍዝቤ ፍዝቤ ሀጨርን ናር። አኑም መሌጠ ናረቤኝ። ወቅቲ ሞ ኹንቲ ዘሚቸሳ አልላሁ ባየግር ንግረግቢበሀና።

ዛኸኔው ገልጌብ ሀጨር የኸኒማም ደድ ሞ ተውፊቅነት ዛሪ ሃላ መሀልቤ ዝትሬዝን ናር ይልዛል ሙሉእ አመንቲ ሀለኝ። አማን ባይቲሳም ዩው

አትቴወቅኹማን ናር ዝሌጥኹ። ፈርቂ ረእዩቤ መትሳንን ዛልን ታ። ረእዩ ፈርቂ ሰብብቤ መትቃበጥ አውወል ሁሉፍ ዛኔውን ታ። ዝተሀሲብ ፈርቂዝናው ግድረ ሞ ከራመበህ መትቁበልቤ እጂ ሞ ኡሩስ ነታሽመ ደድቤ ንነብራነ። ፈርቂዝና ሰብብቤ ሀመድ መትቃበእ አውል ቀራ። ይው ባይቲቤን ታ አማን ዛኹመ ዝሌጥኹ።

ዩ ዩኩተ እሰታዞ ጊሽታኝዞ (ጁላይ 30) አሀድ ሀረቁ ስልክ እሸመ አሀድ ሸኢ አትሃበሬኝ። ታኢና አን ዘልናርኹቤ “ሙዳይ” በህ ተቃብጠኹን ናር? ባዩኝ። አኑው ሳኒቤ መትሂበርዞቤ ኦርኩት ኦርኩትን ተ ተስ ዛዩኝ። ሰብብዞም ባዩው ቀጠርቤ መቆጨሌ ኡገዞ መድደቤ ጀዞብ መግኛን ታመ።

ህብሪዞው ዝሰመእኹሳ ደነቁኝመ ሴሀቅኹ። ፓልተቶክ ዝዲጅኔው ገልጌብሌን ተ። አቅሊ ነትጋዝሌን ተ። ዳይቤ ንቺኸሊሌን ተ። ዝመሰሌነቤ መቅናነእቲ ንስጢሌ ሞ ንትቁበሊሌምን ተ። ዩ ዝታሌም ገልጌብ አኸነ። ክል ኤቀዱም ናሻና። ቴቅለኝኩተ እኸሻዛኸ ላክን “ሙዳይ” ሞ አን አሀድ ዝትቃበጥኔዎም ዘሌልነቱውን ታ። ሆጂም ታኢነ ኩተዞት ደድ በህ ተስቲቤ መስሳ ተራእነመ ክላሆት ጋርቤ ናርነ። ሀረቁ “ሀሪፍ 2” ታኢነ አይንበርማም ጉትቲዝነቤ ቅንብስቲ ቁሲ መትቃበጡም ዘሌልነቱው እመነኝ ባኹ።

ሀረቃቸ ! ገልጌብ ናሻዛነ ረእዩቤን ተ ብላይ ኡሱእቤ ዘልታነቱው ኑቅ። ነሬምጢ። ዩሊጥቤ ዛል ገልጌብ ግልጢ አልኻነግር እጂ ሞጨመ መትሂበር ይትፈረካል። ዘላቀ

ይሎሚል። አነል። ዩ ክላሆት ጋር ዩቡእመ ይትጠነብዛል ኡሱእ መስመእ ታኸዞ። መትኺታተል ታኸዞ መጋረድ ታኸዞ መሬመጥ ታኸዞ ይትሊያያል። ዩ ዝታሌም ዝሰመእኔው አይነ ሽኢውዞ አቅሊ ዝና እሰብልበላት ተፍሲር ይስጠሀል። አይነ ሃላወ ዝትጠነብጡም ዞጠኡ ኡሱአች እሰበልበላት ሉኸ ሁሉፍ ያሹመ ነገኝዩዛናም መትጠነብ ፍራኩትዝነ እሰበልበላትን ታማን ተ። ዩሌ ባይቲ ባየ ባቲቤ አንሌጥ። እሰአሀድኹ ባዩ ሙንኩትን ታ? ትሉኝ ዩኹናል። ባዩ ባይቲ ወደቀ ዛዩመ ዜመዶው ተስባበረ ባይቲመ ሁሉፍ ሞሻን ታ እለኸሆኽ። መ ባዩው ቀጠርቤ መትቁረሌ ስናኑው መድደዞቤ ነጥሊላ።

አው አባዲር ሐረሪ ወልዲ ወለባይ ማኸዳ

ዩ. አው አባዲር ሐረሪ ወልዲ ማኸዳ ዩ.ሐላ፣ሐረሪ ቂስሳ ቀጠብቲ ዜኸው ፣ አሁን ያለው ስራ ሆኖም ሱምዚዩው ዘኑቀዩማ ዩ.ነብሩብ ቶያ ሙጢው ሲሞት ዛልበና፣ ዘይቲታወቁ ማኸዳ አዊኑም ማን አምኖ ማንታ ዛይሎ ማኸዳ (unknown soldier) ባይቲቤ ሙጢቤ ኒቁቅለዩዛና አሱም በሪ አዊኑም አሹራ (Ashura Bari) ባርቤ ዜና፣ኤቡ መላሳይ ቂስሳ ኢንታ ባይቲው ኒኸሻን፡፡

አዎም፣ወሀሪዞ ዋ አመትዞ መኛ ንር ? ይሎዛልኩትቤ፣ ኮኦታኝ መውሉድ አሥራ አሀታኝ አዎምቤ (11ቤ) 1304 ሂጅራቤ አዊኑም 5 ጃንዋሪ 1887 ቤ ሐረር ባድዚኸ ነፍጠኛ አዳዋ ኢመይዴጅሌ ዜናርቲብ ሃለት ሚንኩት ኢንናር? ሚስራች ሐረር ኢመይደቡ ዋ ሐረርቤ ኢስወጡ ማቤይና ሐረሪ ዳይሐዋዝ ሃለት ሚንኩቱኸ ዩመስለ ኢንናር? ፍዝቤ ሀጪርቤ ፣ አሚር አቡበከር ዋ አሚር አብዱላሂ ማቤይነቤ ዜናር ሃለት ይው ይመስል ናር.....

ኢዴቤ ሞቃ ዘልበና ሐረሪ ባድዚኸ አሚር አቡበከር አፍተል ገራድ ባድዚዩ ገልማ ሺራ ዋ ገፍራ ገራብቤ ቀንኤቤ በጅሀቤ ሀረቅ ዛላዩማ ሆጂ ማልቲቦም ኢላ ሰማሊ ደች ዋ ኡጋዴን ተማምቤም ዩትቁቀልዛላ ሐራሪ አሚር ኢንናር። ሐረር ዋ ሺርቲ-ሐረር መምለኪያው ዜዝሉሶ ወቅት 1250 ቤ ኢላዋ 1268 ሂጅራያ አዊኑም 1834 ሚላዲቤ ኢላዋ 1852 ቤ ኢንናር። ዩ ውቀቲ ሁክሚም ሩዎው ዜፈረካ ታሪኽ ዛላማ ሳለይ ፈቀር ዋ መስናይ ዶኝቤም አዝኩቱም በጂህ ፈቀራችቤም ዜትቁቀላንታ። ይዞም መስናይቤ ዝትቀቃለውኩትቤ አሁን መሸራብዞ ኡኩንታ።

“አፍተል ባድ ሀፈንዞም አዳዋ
ሳይ ባድዚኸ ሀፈን ዘለልባዋ” ባይትቤ አፍተል ባድ ይትቀቃላል።

አሚር አቡበከር ኢስሞቱ ቤሂርሌም ፣ ልጄዚዩ አሚር አሀመድ አቡበከር 1268 — 1272 ሂጅራያቤ አሚኑም 1852 -1856 ሚላዲቤ ሀርአት አመት እስነገሱ ቤሂርሌ ፣ ሆጂም ጌይ ኡሱእ ታሪኽቤ በጂህ ከፍቲ ሃለት ዛልበ ኹንቲዋ ዘያቆመስ ሀለትቤ አሚር አቡበከር ሱልጣቤ ፈተህ ባዩ ይሎሆል። አዚዩ ሁክሚቤንታ ፈረንጂ ካቲብ ሪቻርድ በርተንም ሐረርጌይ ዜዲጂው፣ አዞ ዩላዛል ኩትቤ 1855 በርተን ሐረር ቦኣማ አሥር አዎምቤ ሐረርቤ ወጣ። ሐረርቤ ሌጣማ 1 አመት ዋ 8 ወሀሪ ቤሂርሌ አሚር አሀመዱም ሱልጣቤ ተሻሩ ዩ ወቅቲያ ሐለት ዩሎዛልኩትቤ ሐረርቤ አማን ወቅቲም አልናርታ፣ ሃለትዞም ዘስከናም አልናርታንታ ይሎዛልኩትቤ። ሀሚር አሀመዱም አማንነትቤት ሞቱ ይሎሆል። ዩኸኒማም ይ አታይዋ ሁክሚዝዩው ፣ ታሪኽሌዋ ተራኸያችሌ አዝዞው ነሀደጋካ። አሚር አሀመድ ቤሂርሌ ዜነገሱ አሚር ሙሁመድ ቢኒ አብዱልሸኩር እንተዩ ባይትቤ ይታዋቃል።አሚር ሙሁመድ ቢኒ አብዱልሸኩር አሚር አሀመድሌ ኢዜርዚዩ ለጂንታዩ። አዚዩም ዩታወቃዛልኩትቤ።1856 — 1875 ሚላዲቤ አዊኑም 1272 — 1292 ሂጅራያቤ ፣ አስራ ዘሀጠኝ አመትሌ እስገዘኡ ቤሐርሌ፣ መሀመድ ረኡፍ ባሻ ኢምራንዞቤ ሚስራች ማኸዳኛቤ አንገትዚዩው ተሌቃቀማ ተጋዳሌ። ዩቤም ሐረር ታሪኽቤ ሜገል ግርሌ አለጋ ሁክም ዲጃማ 1292 — 1302 ሂጅራያቤ አዊኑም 1875 — 1884 ሚላዲቤ ሚስራች (Egyptian) ሀረት ሚስራ ባሻች (ረኡፍ ባሻ፣ ሪድዋን ባሻ፣ ናዲ ባሻ ዋ ሀሊ ሪዳ ባሻ) ሐረርው ተራ-ተራቤ ገዘኤ። ኢንግሊዝ ኢምራንቤም አሁን ሺኢም ቢላይ አሁን ዲግንናም ብላይ 1884 ጌዩው ቆፍዋ ቃኝዜ አዳዋሌ አትጋላጤማ ሚስራችዋ ባሻችብዩ ሀይጌማ ሐረርቤ ወጡ። በድ ራጋች ክህሊዋ አሚር ሙሁመድሌ ኢሀዚዩ ዜታዩነትሌ አሚር አብዱላሂ ሁክሚው አወራሱዩ። አሚር አብዱላሂም ሁክሚው ለሀዱማ ሺኢሸቲ አመት ዘልመለአ ወቅቲቤ ሁክምዝዩው ጠብጠቡ ኢማዩሹ፣ ሐራሪሌ ኡስጣ፣ ጡሱዕዜ ዘልፋፋሊቤ፣ ሚስራች ዜድጃሎ ሀጂው ዛላቦራዱቤ፣ እንግልዝቤ ሙሊዕ አሚራንቤ ዜተማራ ሂዩና መራ ናፍጤኛ፣ ከልሐራር ሸተት-ሸተት ባይቲ ኤገለ።

ይ ጭንቅው ዛቁማ ዛረማጡ፣አዳዋው መትማሀጥሌማ ሐራር ሸርትቤ ካፍር ነፍጤኛው መርሀቅሌ ኡመትዝዩሌ ንግርትቤ ዜካላሁ አሚር አብዱላሂሌ ወሌባይ ሐራሪያቸው ለበክ ባይትቤ አሚር ክላሆትሌ ተጣራሁማ ቀር ኢግርቤ ቃነኑ።

አዎም ኮኦታኝ መውሉድ አርበዐ አዎም ወሀሪ 11ቤ አሲራ ሺኢሸቲ በቅላ ዋ ሀርአት ሂጅራያቤ፣ አዊኑም 5 ጃንዋሪ 1887 ሚላዲ አዊኑም ተሀሳስ 28 1879 ቤ ኡፍ ጭጭ ሳክቤ፣ ሰኣዛ ኢር ቢርቢር ሰኣቤ (ሱብህ ሰላት በሐርሌ) ሐራሪ ጆይሺ (ማኸዳ) ሐረር በርያቸው ክልዋማ ሚሻዋ ቤርዞኩትቤ ክልትሳማታ ከል አንሳር ዲን በሪ (አስመአዲን በሪ) ኩፎኝ ወጠአ መ አዞው ኡጋው አሚር አብዱላሂ ኤቀድነትቤ ዩ አሀመራ ነፍጠኛ ማ ከል ሐረር ጌይ ፎኝ መዴጃቤ ዛላው መትፋለምሌ ጋዝ መውጤሌ ሩቡት ቦኣማ ተዋክልቱ አላላህ ባይ ሳስ ጁዝ ቁርዐኑው ትዐቤ ይቀርሃል ኡጋዞው ቃያሳ።

አዳዋው መትፋሌምሌ ዞጡ ወሌባያችቤ፣ አሱሚይ በሪቤ አውኑም አሹራ በርቤ ዜወጡ ወለባይ ማኸዳኛ ማቤይነቤ አብዘሀዚዩ ሐጅስ (ባራኖ) አሩዛች ኢንናር። ዩ ወለባይ ማኸዳኛ ማቤይነቤም ኢላ ሆጂም ሱምዚዩም አሀላችዚዩ ሱመውም ቶያዚዩ ቢላይ ዘኑቀያች ማቤይነቤ፣ ዘይቲተወቁ መኸዳኛ ቤ አሁንዚዩ፣ ማን አመኖ (The unknown Soldier) ቤ አው አባድር ሐረር ወልዲ ማኸዳ ባይቲቤ ኒከልሀዩማ ሀጪር ወርዚዩ አዚዩበህ ዜትላሀዳ ቂስሳ ዋ ባሎታቸው ዩቤ ተሀይ ሀጪርቤ ኒቁቅላና። ዩ ወሩም ጉዶር ወቅቲ ቤሂርሌ ዜትጠመሳም ዜትረሰአም ዜትናወጣም ይነብርባሌ ይፈርካል። ይው አሳስ ሞሻቤም፣ ዩ ኩቱቡው

አው አባድር ሐረሪ ወልዲ ... ለ-ሀ 14ቤ ዚትኹተላ

ዚከተባ ሩህ ሀዋዝበ ሙሉእ መስኩሊያ ዩትነሰኢማ ሩህ ሀዋዞ አቅልዞ ዋ ታሪኽ ደፍደፍቲዞ ጠለስ ዋ ቻላው ዩደብላማ ሀሳዋዞ ዋ ገለገረብዞ ኩፎኝ ዩቡእማ ዩ ቤሃርሌ ታሪኽዞው ሀጨርቤ ዩግላል። አላሁ ግርጋራውም መጠቀስበ ቅሳዞ ኩፎኝ አላሁ ግድራባህ ዩቡአል።

አያምዞ አርበኢ፣ ኮኦታኝ መውሉድ 1304 (ጃንዋሪ ሀምስት 1887) ዩኩዛል ወቅትዋ ዘመንበ፣ አዳዋ ሐረር ሽርት መጋላ ቆረራ። ይ ኡሩስበ አላዋ ኢግርዞ ዘማን ሀርቢ መሀዋቤ ዚትኡቸቻማ ዚጥዋዋራ፣ ይ ቅጤ ኡጋው ይድጅዛል አዳዋው ቃኒ ዛያወም አደብ ኡሽ ዛያወም አባ ኻና ዛይውም አልናሩም። ምንሌ ባይትማ ሞቃ ተኻሻግር ናርግር ታርኽ ከብራቸው መትሀበር ይትፈራካል። አዳዋ ሀደፍዞም ጌይ ሺርቲም አልናር። ሀደፍዞ፣ ዩ አዳዋ ሀሰራ መራ ሀረር አባድር ናር። ዊሊእ ሚስራች መውጠእበ፣ ሀክሚ መሴነንቤ አሚኑም መቼኸልበ ልምዲ (ኸብራ) ዚናሬው ሐራሪ አሚር አብዱላሂ ሀሰኒ፣ ዩ አዳዋው መትኻተርሌ ይፈርካበ ጠብጠብ ባያ። ይሂስበማ የሪምጤማ፣ የጋርዲማ ሺርቲዞ ሀረቃችሶማ ሚስራችበ ከፍ ዛይዩ ቀቢላቸው አሀድ ሰልፊበ መቃነንማ፣ ዩ አዳዋው መትማሀጥሌ ወቅት ዘልናሬው፣ ሀንጉላዞበ ዩ ዩዲጅባኛል ዘላያ፣ አሚር አብዱላሂ ሙሀመድሌ ዚናረዩ ጤነዮ ማኸዳ ወለባያች መፋጨሌ ባድዋ ዴርጋቤ ኬለሃ። ከላሀትዞወም ዚትቁባላች ማቤይነበ አብዘሀዞዩ ባድበ ዚናሩ በረኖ አሩዛች ዋ አሩዝነትሰዩሌ አያማች ዩሂልቁዛሌ ውጅ-ውጅ አሩዛች ናሩ። ዩቤም አኸእ ኒቁቅልለኹዛና ቁስሳው ዜመዱ፣ ዩ ወሩው ቲቀርዛኸው አሚኑም ቲቀርዛኸይ፣ ሱምዚዩ አው አባድር ሐራሪ ወለባይ ማኸዳ ባይቲበ ኒጠርሀዮሆናዋ ትዐቤ ትቀርሉናው ነትሀብራና።

አለደነቁኸ-ጊር ሚንሌ ሱምዚዩው ኑቀዩሚና ባኸ-ግር፣ ሰብብዞው ሀጨርቤ ቀርራኢያችሌ (ትቀርዛኻችሌ) ሚመድ ንኻሻና። አር ኢሳልቲ ድርሬ ደቺበ አንሌ አን ነትጋፍሪበ ለይሌ አልያሰ ፈረዝ መጋለ መስኪዱው ቤትስካን ኩፎኝ ዚናወጣ አሀመራ ነፍጠኛ ከስመኛ፣ በቅላ ዋ ሀርአት (104 አመትሌ) 1887 — 1991 አርራትበ ዘሴናናው አርራት ዩቁጭዛል ኢጂቤ ዚጣራሀው አጣቢኛ ይጋሚዛል ዲነት ዚገዘአው፣ ደርሲ ዚለመዳው ሐረር ጌይቤ ይሰድዛል፣ አፍሪቃ ደቺበ ማኸዳ ቺኻልበ አስከሪ አቦቃቤ (Military Base Camp) ዚታወቃ ሶስተኛ ክፍለ ጦር ባይቲበ ዚአሳሴው አሀመራ አዳዋ ታሪኽው የነግሲ ሄራው ጌይቤ ጨህ ዛሻ ከስመኛ፣ ይ ዱፋን አመታችበ፣ ዚናሬው ታኸዋ ሀርቢ መሀዋው ኢትዮጵያው ዚታ ሐረር ኡመትበ ሱማሊያች ዋ አርሞያቸው ሰም መቱሻሌ ዚቃናና ዚደኸዋ ሄራ ናር። ዱመም ሐረሪ ኡመት ሂልቅበ ዩዛይዲዛል ነፍጠኛ ማኸዳ ጌይ ሺርቲ ሙጤበ ናሬው ። ሐረሩው ታርኽዜው ገማመውማ ነፍጠኛ በድ አኸ፣ ሐራሪ ኡመቱም ከልአነሳ ለጣ። ኡጋዴንዋ ዲዳ ዋሌድበ ዚናራ ነፍጠኛ ማኸዳ ሂልቅዞው አሀድት አላሁ የፍጃ። ይዴኸዋ ሄራ ሂርቆትዞበ ዩዱግኒኩት፣ ሲናንዞው ዘያሳንኩት፣ አፍዞው ዘይክፈት ማ ሂዩ ባብዚኛ ታሪኽው አሚኑም ሱምዚዩው ዘንቁቅላኩት፣ ዩ ጉሱስ ሄራ ማኸዳሌ ሚሪ (Taxation) ዩከፍሌማ ከከባ ያኸዚናር ኢላዋ 1991ው ሐረሪ ኡመት ኢንናር። ዩቤምንታ ኢላሀጂ ሰም ጥርቅም ዛያ አርራት አኸእ ተፈተሃማ ሂዩ አው አባድር ሐራሪ ወልዲ ወለባይ ማኸዳ ቁስሳዚዩው ሆጂ ዩ ኩቱብትበ ሚመድሌ አልላሁ ባያግር ኒኸሻዛና።

አው አባድር ሐራሪ ወልዲ ማኸዳ አሚኑም ሐረሪ ሸሂድ፣ ሱምዚዩው ዘኑቀዩ ማኸዳ፣ ኢመይሞቱ ሀርቢበ ደረር ኢስኻኑማ ባሩድበ (Bullet) ሚጠቅዚዩ ኢስቲመሀጡ ቤሃርሌ፣ ሙትበ ሰለጡማ አዳዋቤ እስትሼማቁ ቤሃርሌ ቃርሳ ሰሪ ሚጠቅበ አሀላችሰዩ አፈረንቀሎ ቃሉያች ጋርቤ ተሼመቁማ አጥርዋ ደውዋቤ ይትፋቃዱዩዛል ኮኦት ሳቲ መትፋቀድ ቤሃርሌ ዚትኮአበዩ ደም ቢዝሀበ ዩሙቱማ፣ አሀድ ኡሱኡም ዘላቃቤ አዞ ባድ ዳሚንዞ (Chief) ኢዝኒበ ጂናኢዝዩበ ሰላት ዩሰግዱቡዩማ አያምዞ ሹመቅት ቀብሪበ ዩትቀብራሉ።

በጂህ ሐራሪ ኢደቻች አርማላ ኻኑማ ቃሩ፣ አያች ወልዳችሰዩው ቀቤጡ፣ ሐራሪ ዳዩ ሐዋዝ ሸህዳች ዚሞቱቦ አታይ ዋ ዚትጠመሱ አባዋ ኢሃችዚዩ፣ አቦቻችዚዩ፣ አሀላችዚዩ ቀብሪዚዩው ሞቃሌ በጂህ አያችዚኛ ኡማችዚኛ አኸእ ዛልናችሌ ዚኡማ ኡማችዚኛ አናች ከተማችዚዩ ዩ ወሩው ታርኽኩት ነሳንማ ዚኻና ሀለትበ ተፈኩር ናሺኩት ዚሞቱ ጨሌንቆ ሸህዳቸው ንቅቅልማ አልላሁ የትሪሀምለዩ ንልኩት አላሁሌ ሀሚድ የግባአቃ ኢዴ አታይ አቦሪዴና።

ሺኢሽቲ ወሀሪ ቤሃርሌ ራጋ ሶመን ዋሀርቤ፣ 1304 ሂጅሪያበ አሚኑም April 1887 ሚላድበ አሀድቲ ዛላዩ ኢሀዚዩው መፋጫሌ ዩቤም ሂዩ ሱምዚዩ ዘይቲታውቁ ማኸዳ አው አባድር ሐራሪ ወልዲ ማኸዳ አባይዚዩ፣ ዩሎዛልኩትበ ጨለንቆ ሀርቢ ቤቀድ አቦች ዚሞተቤዩ ማ ኮኦት ቀሀታችዋ አይዚዩው የሀድጉማ ሹመቅቲበ ጌይቤ ዩጨማ ኢሀዚዩ ወሩው ሀልሞ ሞታው ፋናና ሞሸሌ ከም ጨሎንቆ ዩሀራሉ። ወራባ ቤ ዚተረፋ፣ ኡሪ ሀምባ ዚኻና ባባጭዚኛ ጂናኢዙው መራቤ፣ ዩሎ ሀንጉር ዘሀንቁዩማ ዚመራረዩ፣ ዩሰኝ ሚይ ሲቅ ዛይዩ ሂዩ ኡማዚኛ፣ አው አባድር ሐራሪ ወልዲ ማኸዳ አባይዚዩ፣ ይላህዶው ዚቀብጡ ማ አያማችሌ ኢር ዋ ቢርዲ ኢስኦፊጨቤዩ ቤሃር፣ ያሾዋ የቲሾው አሞሴዩማ አምሪው አሀት አለሌ ሰጡማ ከሌ ሰርሪጌይ መግባእዚዩ፣ ታኸ መዴአፍ ዋ ዚሪኦበ መድነበጥበ ሀምዚዩ ዚኸደኤዩ ሰአ፣ ሀርደዚዩው ሾረቅ ሾርቅ ያሸዛሌ አሀድ ጥቀሾ ገንዳ ፎኝ ለከም ዩላሉ። ይ ኢሳቲም ዘልነደደበው፣ ተኑም ዘልተነነበው ገንዳበ ዛል ኡሱእ ማ ማኑው አምኒ ማኑውኸ ኢሰሚማ ኢሪ ዛያቤው ወቅቲበ፣ ዩ ቶያች ለከም ዛዩ ኡማዚኛ ሚን አገኛዩ? ሚኑኸ ቦረደቤዩ? ጌይቤ ኢላ ዛሌቦ ገንዳ ሩህቃዞ ዋ ዩ ወሩኸ ሚን አይናበ እናች አብሱማችሌ ቦራዳ? በይቲበ ሆጂሌ ኢዴበ ነቡርዲማ ዚቀራሌ ዩዲጅ ኩቱብዚኛበ ኒትራኢ ቁሲ አላሁሌ አማና ኒለኸሆና።

ሐራሪ- ዲርሰ-ሀን

ዚ.ሐረሪ ሁሰኒ ረኢስ ኸንጋ ሙራድ አብዱልሃዲ ዚ.ሐረሪ ሚ.ሊ.ኒየምቤ ዛሾ ኒጊርቲ

ሉሀ 9ቤ ዜትኹተላ

ኸንጋ ሐረሪ ሁሰኒ ነባሪያች !

ሐረር ጌይ አሀድ ከምታኝ አመት ዋ ኢቶቢያ ከማማው ነገድራዛነ ባድ ደረጃቤ ዛልነቤው መስኪንነቱው ኡምሪዝዩ በቅላች አመትቤ ይትሂለቅዛል ባዳች ዱቅ ዛዩ ባውነት ደረጃበሀ መትጋበትቤን ታ። ሌቆት ዋ ብዳሮት ይዲጃዛል ስንኒ ብዝሀቤም አልታወ ባድ ደረጃቤ አሀድ ፍእቲ ይለሀደመ አዝዞዴ ዱቅ ባይቲሌ ማልቱ ዋ ምኼት ጠቢቅቤ ዝደለጎላ ሞኸነዞ ይገብለህላ።

ሁሉፍ ዛዩ 15 አመታች ኡስጠቤ ባድ ሁፋቅ ደረጃቤ ዝትከመሉ ብዳሮት ምሀራች የትሚህቁዛላችን ተዩ። ለይቤም ሁሉፍ ዛዩ 4 አመታችቤ መትኸታተልቤ ዝትመዘገበ ዝዲነትጌይ ልቃኦት ይዋርኩተ ሞሽ ፈረክነግራ ዝባድ ፍእቲያችዝናው የሲር ሞሽሌ ይኢክረነዛል አሀድ ሽኢም ዘሌልነቱው መቃየስ የሙሱሚል።

ዝባድ ዲነትጌይ ልቃኦትዝ ይዋርሌ ይፈርካዛል ቁጥጤ ሁሰኒያችቤም ዩሊጡቤ ዛሉ ዝብዳሮት፡ በረሀ መትሂዳደርቲ ዋ ዝዲሞክራሲ ሄራ መኤስስ ምሀራችዝና ዘልባሩሳ ሙጥጢን ተ። ይሌም ኡመት ተሳኦዶት ኦርኩተ መተኹሸዞ ይገብለህላ።

መ ዩ ከማመቤ ባድዝነሌ አስሊ ዳጂዜ ዝታ መስኪንነቱው ሽክፍ ሞሽሌ ሁሰኒዝነቤ ይሊጥዛሉ ዝብዳሮት፡ ዝበረሀ መትሂዳደርቲ ዋ ዝዴሞክራሲ ሄራ ፍኸሎቱው መትፋጠንቤ ዝባድ ፍእቲያችዝና የሲር ዩኸኑኩተ ዝገረብዝነ ሁሰኒ ሳሙው መታጨሌ ናሻዛነ ጨራቀቤ እጂ ዋ እጂ ንትላሀድመ ሀፍ ንሊኩተ ክላህት አቀርባኸ።

ይቤ መትኹተልቤም ሆጂ ሞይ ኸንጋ ኮግደዝና ኸንጋ ወዚራች ወዚር መለስ ዜናዊ ኹጥበ ያኹሉነኩተ ጊዲር ሸረፍበሀ አፈራኸ።

አልለ መገን !

ሐረሪ መሀድ ኮንግራስ ዲያስፖራቤ

ቢሳሎትሌ ዋ መሀጂጃሌ ዚቀረበ ፍኸብቲ ሪኦት

ቡእቲ

ሀረሪ ኡመት ምሻ ዛልበ ጌያችቤ የሊጣዛል ኩሸኩሸቲሌ “ክላህት ጋር” ዝገረብዜ አታራሙቱው ታሸቤ ሀልቲ። ሁጀሌም ሁሉፍ ዛዩ ሀረሪ ከማማው ድልቅቤ መግደርሌ ዘሌጥተ ወርሸእቲ ፋይደዞ ኢን ይመልዛል ምሀረ ኻነመ ታሪኸዚነቤ ቦኦ።

ሁሉፍ ዛዩቤ መልመድቤ ጊሸሌ ጠብ ንሊኩተ አልሀድ ኦገስቲ 19/2007 ክላህት ጋር ዝነሰኤው ሙርቲቤ 10 ቦሪ ዝተዩ ኡሱኦች አሀድ ጢነዮ ብሳሎት የቀርቡኩተ ተቆጩ። መ ሀያች 10 ኡሱኦቹም ሀጨር ሀርጊ ሞሸቤ ሀረሪያች ኮንግራስ መትኤስስ ሀልባቤ አመኑ። ዩ ኮንግራስ ይትዋቀርበ ኡጋው መቃየስሌ 3 ኤቀዳች ጠረሁ። ምሀረዝዩው 4 ሳቲቤ መክመልመ ክላህት ጋርሌ የቀርቡመ ፍቅ ይልዛሉ ሞኸነዝዩውም ቆጩመ ክላህት ጋርዞሌም አትቴወቁን ናር።

ብሳሎትዞ ሀፍቲ

ታሪኸ የቀነነዛልኩተቤ ሀረሪያች ጥልፊኩተ ዝትሳፍነመ ዛልነ ቆውሚን ተነ። ዩ ተራኦታችዝ ይትሬዝዛሉም መሪኝነት፡ቶየነት፡ሀማችነት፡ ሙጋድነት ዋ አፎቸነቱው አሳስ ዛሽ ቀላድቤን ተ። ከሀረሪነት ንነብሪኩተ ዘትፌረኪነ ዳንዲሌ ዋንን ዋ አስሊ ቆጥ አፎቸ ሄራን ተ።

አኸእ ወቅቲቤ ሀረሪያቹው ሱምሙትቤ ዛሉቦ ባድ ዱፋንቤም ሀረሪ አፎቻች ሀሉ። አፎቸ ባይቲ እንግሊዝ ስናንቤ ኮመኒቲ ይሎዛልን ተ። ጥንቲም ኻነ ሆጂ ሀረሪ ኡመት ዝዳይ ሃጃችዞው የከምላዛል ምሻ አፎቸዞቤን ተ።

አጥጢቤ አጥጢ ተራኦትዝ ዋ ወልዳችዝ ተራኦቱው መጥበቅሌ ዝወሪቅ ዋ እስቦርቲ ሞያች ጠብጠብ ሞሽ፡ ወልዳቹው ቁርኦንጌይ ሞሰድ፡ ሶመንቤ መስሰ መፍጠር ፡ ኢድ ዋ አረፋው መስሳ መግደር፤ በለቹ ዋ አሙታ ሞሽ፡ ባሀ መስሰ መሌጠ፡ ባድ ሃጀሌ ዳይቤ ዋትነ ባይቲ ዝዳይ ሃጃ ንለዩዛናችን ተዩ። ዩ ሃልቤ መስሳ ሀልነግራ ዲንዝናው ስናንዝናው ዋ ማንነትዝናው ንቁሀሪመ ወልዳችዝነሌም ሃላ መሀልዝናው መትቄረስ ንፈርካነ ባይቲን ተ።

መ ሀረሪ አፎቻች ዱፋንም ሀደፍዝዩ ዩ ዝትቁቀሉ ሃጃቹው መክመል እስኻናው ቁሲ ምሻ ዛሉቦ ባድቤ ዘገኞ ልምዲው መትንዋወጥቤ ዳይ ግዝማንዝዩው ዳይቤ ሞሸሌ እስበልበላት አፎቻቹው ምሀረቤ የትራእዛል አሀድ ቆጥ ውጥኒ የትኸሻል። ዩ ውጥኒ ሱምዞው ወቅቲዞሌ ሀረሪ ኮንፈራስ ባኔው።

ሀረሪ ኮንግራስ አግቡር ሞኸነሌ የትፈርኩዛሉ ቀብታችሌ አስሊዞ ሀረሪ አፎቸ ሞኸናን ተ። አግቡርነት መቦኦ ተራዲነት ዋ መስሰ መስሰነትቤ ዝትሬዝዝን ተ። አፎቸ ዱፋንም መስሰ መስሰ ወንባር ይነብረሀል። ወቅቲዞሌ 2-3 አፎቻችቤ ተራኦትዞው ይግሊመ እስበልበላት ባድቤ ዛሉ አፎቻችሌ ክላህትዞው የስሲማል።

ሉሀ 17ቤ ይትኹተላል

ቤሃርዞም ኮንግራስዞቤ መትደበልሌ ተራዲ ዝተዩ አፎቻቸብህ ይትዋቀራል። መትኼተልቤም ዝዳይ ክህሊዝዩ ዋ ዳይቤ የከምሎ ሃጃው ጠልሀየቤ የመስሩመ እሾት ዋል ያሻሉ።

ዋቅእ ኹንቲ

አር ሃጃት ዋ አር ኔት ዛለ ኡሱእ ዳፋኑም ቹኹሉው ዝቅ፡ ወዲቁው ሀፍ ሞሽ ሀልበኝቤ ያምናል። ዩ ሀደፍሌ ዝቃነነ ውጥኒሌም ዘይባር ገርጋሪዞው ይስጣል።

አኸእ ዛል ዋቅእ ኹንቲቤ ሞሻ ባድ ሞሻ ባድቤ ሀረሪያች አፎቻቤ ተዌጠኑመ ሀሉ።

ሀረሪ ቀዲያሌ መቃነን ባይቲ ሜገል ሀረሪ አፎቻ አግቡር ሞኸናው የትሂብራል። አሀድ ኡሱእ ዩ ዛልበ ሀቅዞው ዘከመለሳ ቤሃርት አፎቻዞ ኤቀዳቹው አቀነኡግራም አቀነእኹ፡ አበለሉ ግራም አበለልኹ ባይቲሌ የሚችባዛል። ዩው ባይቲዞም አፎቻዞ ልቃኦትሌ ግዲር አታጮት ያሻል። ሰበብዞም ተሳአዶት ባይቲ ይን ታመ።

አሀድ ኡሱእ ሀረሪ አፎቻ ዛልበ ባድቤ አፎቻ ዘለቦአው ቄሲ ኡምመትዞ አምሪቤ ሩህዞው ሂጠረ ባይቲን ተ። አፎቻ መትደበል ሀቅዞው ዘልቲናፊአመ ሀረሪነትዞቤ ይትቴቀብበ ዋጅባትዞው ዘላሸቤ አፎቻቤ ዛላች ዋ አፎቻ ኤቀዳቹው ዝጋል ሞሻ የሀማላል። ዘልቲደበለቤው አምረትቤ ጡሉቅ ባይ ሞኸነ ዩኹናል።

ዩ ዝታሌ ሀረሪ ዳፋኑም ይትቴቀብባዛል ሜገል አፎቻ ይትደበልን ተ። ዛልበ ዋጅባትዞውም ያሸን ተ። ቤሃርዞም አር ዛሻው መድነቁም ኻነ አሪ ዛሻው ዝጋል ሞሸሌ ሀቅ ይነብረሀል። ኢትተ አታይቤ አፎቻ ኤቀዳች አፎቻ ዘለቦአችሌ ወቅቲ ወቅቲቤ ክላህት ያሹመ ኡሱእ አፎቻ ይትደበልኩተ ሀፊርሳ ያሹኩተ ቀጠብ ነትቲሻነ። አፎቻቤ ዛልኻቹም አፎቻቤ ዘሌል ኡሱዕ የዋላዛል ጠረ-አፎቻ ወሩው መትኻተርቤ ክም ኤሃር አተሉ ንላነ።

ንውጥሌ ጠብቲ

አሀድ ዳይሀዋዝ ቅጥጤ ወቅቲ አሀድ ሃለትቤ ይነብሩሜል። እስበልበላት ፈለክቤ እስበልበላት ሃጃች ዋ ኸሾናች ይነብረሀል። ሞሻ ዛሉቦ አታይቤ ሞሻ ዝረኸቦ ልምዲቤ ሞሻ ፋይደ ዋ ቅናኦትዝዩ ሃልቤ አፎቻች እስበልበላት ተህሲባች ዋ ሪኦታች ይነብረዩሌ ይፈርካል። ዳይቤ ይጠቅሰዩዛል ሃጀ ዋ ሁጅጅ ዛልኩትዞ ይትላይባዛል ሺኢም ይነብራል።

ይትላይባዛሉም ኻነ ይትማስልባዛል ግዝማን ዋ ኸሾናቹው መትሂራረግቤ የትዋህቡባዛል ውቃሮት (ሀረሪ ኮንግራስ) ጠብ ሞሽ አር ንውጢ የትሪኸባል። ዩ ሃልቤ መትዋቀር ባይቲ ሀረሪ ዳይሀዋዝ ጉትቲቤ ዛሉ ኩሽኩሽታች ሉይቤ ይትታወቁመ ማን ? ምንኩተቤ ? ዋ መቺ ? የከምለየህሉው ሞቀ ዋ የትኸሸዩ መስሩፍ ዋ ኡሱእ ታኹውም ይዋፍቅ ኡገቤ መርመድሌ የሚቻል። አፎቻች ጉትቲቤም ድላገ ተሳአዶት የትሪኸባል። አሀድ አፎቻ የቲማች ሃጃው ለሀደግር አላይ አፎቻ ደርማች ሃጃው ይለሀዳል። ሀረሪያች መዳበያ ሞዩው ይነክዛልቤም ዝዳይ አምሪ ዋ ክህሊ ይነብሪኩት ያሻል። ግዲር ያምዞ ዩኹንባዛል ባድ ዋ አፎቻች ተሳአዶቲውም ዳይቤ ዩቁጭመ ይቃጥራል። ደርማቹው ዋ ሙጋዳቹውም ውቃሮትዞቤ የሀፍቃል። ምህረ ሳሙም ይስጠዩህል።

ኮንግራስዞ ይትነደአዛል ሀረሪ እስላሚያ ቅይማች ዋ ቀድራች አሳስቤን ተ።

ዝዳይ ግብቲያች

1. አፎቻች ሚሻ ዛሉቦ ጌይቤ ሩህዝዩው ጠብጠብ ያሹኩተ ፍሪግቲ መስጣ።
2. አፎቻች ሩህዝዩው ሀቢዶኝ ሀቢዶኝቤ ይዊቅሩኩተ ሞሻቤ

ደርማች ወሀቻች ይትሀፈቁመ ተሳአዶት ያሹኩተ መትፌረክ። አፎቻ ድላገ ምህረ አሻውሪ ሙጥጢቤ ዘይቲሂጠርኩተ ሞሽ። ኮንግራስ አግቡር ዝተዩ አፎቻች ዳፋኑም ይው ያሹኩተ ልምዲ ዩነሱኩተ መግፋፊ።

3. ህትፋን መትሲጣጠ ዋ ልምዲ መትጋዘ። ሂሳብ መልሀድቤ፡ ዳይ ሀዋዝ ሃጃችቤ ዝህልቂ ሁጃች መሳመትመ ፋይልቤ መልሀድ

4. ሀረሪ ፕሮጀክታቹው መክመልሌ ኸዝና አስብህ (fundraising) ሞሸሌ ዳይቤ ጉዝ መውጠእ። ኸዝነቤ ዩቡእ ዋ ዩጨው ይነክዛልቤም ኻነ ባንክቤ ይትጌብዛል መሀለቅ አዲትሌ የሚቺ ኡገቤ መትሀሀድ ይነብሪበሀል። ኸዝናው የትሻውሩዛላች ዛልበዩ ህባሮቱው ዋ ኦዲት ዩኹንቦ ኡጋው ኮንግራስዞ ዩቁጫል።

5. ሀረሪያች ሞዩው ዳይቤ መግደርሌ ኡሱእ ታኸ ዋ መስሩፍ መቆጨ

6. ሀረሪ አቅያቹው ባድዝነ ዋ ኡምመትዝነ ቅናኦትሌ ይትዌጠኑመ ጉዝ ዩጨኩተ ፍርግ ሞሽ ። ዩው መክመልሌም የሚቸዩኩተ አርረዞው መትሚቻች።

7. ሀጂስ ተውሊድ ዳይ ሀዋዝ አምሪቤ ይትደበልመ አደዞው ዩዲጅ ተውሊድሌ የወርስኩተ ኡገ መፋጨ

8. ኢን ይመልዛል ድላገ ዝደለጉ አፎቻ ወዩኸ ሙጋዳችሌ ሼለሞት መስጠ

ሉሀ 11 ቤ ዩትኼተላል

ዝናርቲ ሐረርጌይዝኛ

ሐረርጌይ መጋላቤ ዩጩ ዚናሩ መጀላችቤ ዚትቆረሰ

1887 ቤቀድ

- ◆ ሩህዜ አሚራች (ታሪኽ ከቢራችቤ ዚትኬበሌ)
- ◆ ዚሩህዜ ቃኑን ዚለሀደ መሀለቅ
- ◆ አለምቤ ሆጂቤ ሂሳብ አገዞ ዘመንቤ
- ◆ ዚራጀሀነትሌ ዩትበሰልሃል አቦቃ
- ◆ ሩህዞው ዚፈረክ ሸጃእ አግሮጃች
- ◆ አለም ጀሚእቤ ሆጂቤ ሂሳብ ዩትበሰልሃል፡ ዩትፎረሀሃል ዋ ጊንጊልቻ ሞኽነቤ ሃላ፡ ቸኸላች፡ ዚቀዲም መሀዲነት አሰጣች ዋ ቢአጃብ ዲንቆት ዩትሂጅሃላ፡ ሂልቂዞ ቂያስ ዘሌላ ዚጉርዱስ አልተ ዚኩቱብ ሁጃች

1887 - 1974

- ◆ ሐረሪ ኡመት ያሻ ዚናራ ሀርቢቤ መትማጃዞማ ሐረር አህመራ ሄራ ኢጂቤ መውደቅዜ
- ◆ ዚአዳ፡ ዚማንነት ዋ ዚዳይሐዋዝ ኩሽኩሽቲ ዋ ዚሲያሰ ፈለክዚኛ ጀሚእ ሴራ ሞኽነዞ
- ◆ አለም ጀሚእበሀ ሃሌ ተራኦት መትበጠስዞ
- ◆ ዘለመድተዩ፡ ዘባለኸተዩ ፊሪያችዜ ጀሚእ ኡመትዚዩው ባድዚዩ ሐረሩው ዘይኻድሙኩት ሞኽነዞ አህመራ ቀውሚ አሀድ አሀድቤ ጢት ጢትሌ ዲላገሌ ዋ አግሮጃነትሌ ኡመትዚኛ ማቤይነቤ መስፈርዚዩ

ኡመትዚኛ ሚንኩትቤ ተኻተሬው

- ◆ ሲርሪቤ ዚሲያሰ ኩሽኩሽቲያች ዚኻድዞ አልተ ቆባችዞበሀ መድባልቤ መቃነንማ ኢላ UN ደረጃቤ
  - ◆ ዲፕሎማሲ ኡጋቤ
  - ◆ አግሮጃነትቤ
  - ◆ ሰላም ዚሰፈነቤው ኣር ኩሽኩሽቲ
  - ◆ ሚሻ ቶያቤ ቡጡስ አፎቻ መቃቀነንቤ

1974 — 1991

ዚመንግስቱ ሄራ ዘመን

- ◆ ኡመትዚናው አላይ ቀውሚበሀ ዩትላቀጥማ ዚአበድሌ ማንነታዞው ዩቀብጠኩት ሞሸሌ ዚትቃየሰ፡ ዚትቆመሰ ሲርሪ ቃንንቤ ዚሰበታ ሀረካች ኤገላ - ሂያቹም ጢቀሾዞው መቁቀልሌ ኣትኬሸጊር
- ◆ መሰረተ ትምህርት ባይቲቤ ኡመትዚኛው ሲናንዞው አህመራ ሲንንቤ ዩሂግኒኩት ሞሸሌ መጋበት - ሚሳልሌ ሓይሌ ስላሴ ቤቀድሌ ዚናራ ሄራቤ 15% አሰጋዚና አህመራ ሲናን ሲኒን ናር፤ መንጊስቱ ሄራቤ ዩ. 68% አሰለ፡፡
- ◆ ሲናንዚኛ ቤ ቃኑንቤ ሬዲዩንቤ ጋዜጣቤ ዋ ቴሌቢዥንቤ ዘይቲስራጭኩት መገር
- ◆ አዳዚኛው መጥመስሌ ሐረርቤ ቢራ ፋብሪካ መክፈት፡ ጉምነነት ዩዳይዲኩት ሞሸ፡ ኡመትዚኛ ሀንቲ ዚታ ሐረርጌይ ጋራች መውረችቤ አላይ ቀውሚሌ መስጠቤ ዩበሊኩት ሞሸ - ዚምሳሰላች

1991 ዋ ቤሄር

- ◆ መንግስቱ ሄራ ተዳመሰ መ ኢህአዴግ መንጊስቲ ኤገለ
- ◆ ባድዚኛ ሐረር ዚቃኑን ከቢራች ኢትዮጵያ አቦቃው ዩከትቡኩት ተፌሩ
- ◆ ኢትዮጵያ አቦቃቤ ሐረር ዚትመረሰ ሀቅዞው ዩረኸቢኩት አሸ
- ◆ ሐረሪ ኡመት ኢትዮጵያ ዘህጠኝ ሁሰኒያችሌ አሀድዞ ኻነ ማ ኢትዮጵያ ፌደሬሽኑው ኤሰሱ ማ ሐረሪ ኡመት ሁሰኒ (ክልል 13) ባይቲቤ ተኤሰሰ
- ◆ ሐረሪ ሁሰኒ ዚሐረሪ ቃኑን ከቢራችቤ ተመሰራ
- ◆ ኢትዮጵያ ፓርላማንቤ በጂህ ሀንቂፍቲ ዋ አታበር ቤሄር ኢትዮጵያ አቦቃቤ መሰረማም ሰበታ

- ◆ ዩ. አቦቃቤ ኮከት ቻለ ዛለ ሁሰኒ ጋር ቃነን ሚጋይ ጋር 36 አቡሉያቸው ዘሀፈቃ ዩኸንማ ሁሰኒዞ ቲሞይ ሞይ ዲላጋው የሚሀራል
- ◆ ኮከታኝ ዘሐረሪ ኡመት ጋር አዩ አታይቤ ዛሉ ሐረሪያችቤ ዩትመለሀላ አበሉያች ሐረሪ ኡመት ሃጃው የሚሀራሉ

ሐረር ዋ ስታቲስቲክስ

- ◆ ሐረር ሁሰኒ ዘግሀዞ 348 ካሪ ኪሎ ሚትር እንቴ በቅለቤ 95 ኢጂዞ ሀርሺ ደቺ ዋ በቅለቤ 5 ኢጂዞ መጋለ ደቺያች እተዩ
- ◆ ሸእቢ ቢዝሀዞ 153,556 ዩኸንማ በቅለቤ 60 ኢጂዞ መጋላችቤ ዩነብራል
- ◆ ሐረር አለም ጠለስቤ ኡሩስጌይቤ 100 ዋ 200 ላቲቲዩድ ቀብታች መቤይነቤ ዋ ኪልቢቶ ገረብቤ 42.04 ዲግሪ ዋ 42.22 ዲግሪ ሎንግቲዩድ ቀብታች ማቤይነቤ ቲትረኸባት
- ◆ 1300 — 2200 ሚትር በሀር አስጠዞ ላይቤ ቲትረኸባት

ሐረር ዘደቺ ሀንቲ ሲአዶትዜ

- ◆ ሁሰኒዞ 19 ዘመጋለ ቀበሌ ዋ 17 በሪ ቃጩ ቀበሌያችቤ ቲሳአዳት
- ◆ ኸንገ ዋ ዘዲላገ መጋለዜ ሐረር መጋላ ኢንታ በቅለቤ 53 ኢጂዜ ሀርሺነትሌ ጠብ ዛዩ ደቺ
- ◆ በቅለቤ 21 ኢጂ ኦሪያች ሳር መጌሀጥሌ ጠብ ዛዩ ደቺ ዋ
- ◆ በቅለቤ 26 ኢጂ ሀጂስ ሀርሺነት መስበሀሌ ጠብ ዛዩ ደቺ

ሐረር ሺርቲዜ ዋ መሀድዜሌ ተቀርባዘት ዚሀርሺ ፊሪያች

- ◆ ሐንጉርሌ ዩኸንሃል ኢኸይ አሀላችቤ ላቂያችዞ
  - ◆ አረብ ኢኸይ
  - ◆ ኢኸይ
  - ◆ ጉስ
  - ◆ ቀመዲ
- ◆ ቅባትነት ዛለ ኢኸይ
  - ◆ ሎዝ
  - ◆ ሰሊጥ
  - ◆ ኑግ

- ◆ ኸድራ ጀማአቤ
  - ◆ አረብ ሙዝ
  - ◆ ማንጎ
  - ◆ ሀንጎራ
  - ◆ ዘይቱን
  - ◆ ጊሽጣ
  - ◆ ሙዝ
  - ◆ አላ ሸንኮር ዛልባች ላቂያች እንተዩ

ሐረር ሺርቲዜ ዋ መሀድዜሌ ተቀርባዘት ዚኡን ዘራች ዋ ሚሳያችዚዩ

- ◆ ማእዲን ኢንደስቲሪሌ ዩኸንሃሉ ማእዲናች
- ◆ ሲሚንቶ ዋ ኖራሌ ዩኸንሃል ኡን ዋ አፈር
- ◆ ሴራሚክ የትሪኸቢዛሉ ዚኡን ዋ ዚአፈር ሀንታች
- ◆ ጊዛዛ ዋ ቢርጩቆ ዩደለግባዛል ኡን
- ◆ ኮንስቲራክሽንሌ ዩኸንሃሉ ማእዲናች
- ◆ ማርቢል: ላይምችቶን: ሪፕግራናይት: ደሎማይት: አሸዋ ዋ ቄሀ አፈር ላቂያች ኢንተዩ
- ◆ ቃሊ ዚተዩ ኡናች
- ◆ አምቲሰት: ጋርኔት: ፓይራይት:ቶርማሊን ዋ ካርቲዝ ኢንተዩ

ልማዴቤ ዝትኼለምቲ ሐረርጌይዝኛሌ ረህማን የቦርደና!!!!

**DILSHAHAN
EDITORIAL BOARD**

Jamal Abdulwasei Kurtu
Abdulrahim Hashim
Mahbub Addus

ሸህን ዊቅርቲ ሚሳክ
ጀማል ልብዱልዋስይ ኩርቲ
ልብዱልረሃም ሃሽም
መሀቡብ ልዱስ

Our Mailing Address
ቲመፕሊህቲ ቡርዳዝኛ

16304-65 Street
Edmonton, AB
T5Y 3E4 Canada

Telephone: 780 504 2097
E-mail: dilshahan@hotmail.com

We are on the WEB
www.dilshahan.com

ድልሸህን ዊቅርቲ ሚሳክ ሉኽ

ድልሸህን ዊቅርቲ ሚሳክ አቁያች ዋ ቦሪያችቤ፡ ክሾነቤ
ዝትሬገዝ ሙጢ እስታ ሐረሪ ኩመት ልቃኦትሌ፡
ቢዳሮት ዋ ይማጅ ንባሮት ጠለስሌ ሙሉኽ ክድማ
የትዋቅሪማ ጉርዱስ ቻለቤ ይስጢዛልን ታ። ዩ ጀሪዳቤ
ይትከተቡ ኩቱባች ጀሚኦ ድልሸህን ዊቅርቲ ሚሳክ ዋ
ድልሸህን ሱምቤው ዘልወማ ቁሲ ከታቢዞ ልልታ
ገርዳስዞ ዝሙጢዞ ሪኦት ቢላይ ድልሸህን ዊቅርቲ
ሚሳክ ጌሳች ዛፕ ተህሲብ ዘልታነቱው ድርሬቤ
የቲውቃል።

Dilshahan Editorial Board is an independent organization of volunteers and professionals whose purpose is to offer Harari people opportunities for personal growth and service to others. The view expressed in the articles contained in this publication are those of the authors and do not necessarily reflect the opinions of the editors of Dilshahan, or the membership of the Dilshahan Editorial Board .

**ሐርኦቱው ሐርኦትን ዩፈጃ!
ኩጋው ሚጃን ዩፈጃ
ቅስሚው ጥርሲን ዩፈጃ
ሐሰነቱው ቃለ ዋ ቁላን ዩፈጃ
ኩምሪው ኦርቲ ማልልቱን ዩፈጃ**

(ኪታቡል ፈራገድቤ ዚትቀረስ)